

DE BETREKKINGEN TUSSEN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE NATIONALE PARLEMENTEN IN DE EU

NL

JAARVERSLAG 2020

Europees Parlement

PARLEMENTEN IN DE EUROPESE UNIE

De werking van de Unie is gegrond op de representatieve democratie.

705 zetels*

De lidstaten worden in de Europese Raad vertegenwoordigd door hun staatshoofd of hun regeringsleider en in de Raad door hun regering, die zelf democratische verantwoordelijkheid verschuldigd zijn aan hun nationale parlement of aan hun burgers.

De burgers worden op het niveau van de Unie rechtstreeks vertegenwoordigd in het Europees Parlement.

De nationale parlementen dragen actief bij tot de goede werking van de Unie...

...door zich door de instellingen van de Unie te laten informeren en door zich ontwerpen van wetgevingshandelingen van de Unie te laten toezenden

...door erop toe te zien dat het beginsel van subsidiariteit wordt geëerbiedigd

...door deel te nemen aan de mechanismen voor de evaluatie van de uitvoering van het beleid van de Unie in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht en door betrokken te worden bij het politieke toezicht op Europol en de evaluatie van Eurojust

...door deel te nemen aan de procedures voor de herziening van de Verdragen van de Unie.

...door zich in kennis te laten stellen van verzoeken om toetreding tot de Unie.

...door deel te nemen aan de interparlementaire samenwerking tussen de nationale parlementen en met het Europees Parlement.

Het Europees Parlement en de nationale parlementen bepalen samen hoe binnen de Unie een efficiënte en regelmatige samenwerking tussen de verschillende parlementen kan worden georganiseerd en gestimuleerd.

De Conferentie van de parlementaire commissies voor Unieaangelegenheden (COSAC) kan elke door haar passend geachte bijdrage leveren ter attentie van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie. Deze Conferentie bevordert voorts de uitwisseling van informatie en optimale praktijken tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement.

* Sinds 1 februari 2020 heeft het Europees Parlement 705 zetels, als gevolg van de terugtrekking van het VK uit de EU op 31 januari 2020.

**HET DIRECTORAAT BETREKKINGEN
MET DE NATIONALE PARLEMENTEN**

JAARVERSLAG 2020

**De betrekkingen tussen het Europees Parlement
en de nationale parlementen in de EU**

In dit jaarlijkse activiteitenverslag van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen wordt een overzicht gegeven van alle activiteiten en ontwikkelingen op het gebied van interparlementaire samenwerking met de nationale parlementen in 2020. Bij deze samenwerking waren naast het Europees Parlement 39 nationale parlementen en kamers in de 27 lidstaten betrokken.

Dit is een publicatie van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen van het Europees Parlement, dat deel uitmaakt van het directoraat-generaal Presidium van het Europees Parlement.

Katrin RUHRMANN

Directeur

katrin.ruhrmann@europarl.europa.eu

Pekka NURMINEN

Hoofd van de afdeling Institutionele Samenwerking

pekka.nurminen@europarl.europa.eu

Jesús GÓMEZ

Hoofd van de afdeling Wetgevingsdialoog

jesus.gomez@europarl.europa.eu

Manuscript voltooid door:

Paraskevi CHAVAKI

Administrateur, afdeling Institutionele Samenwerking

paraskevi.chavaki@europarl.europa.eu

Manuscript afgesloten op 18 maart 2021.

relnatparl@europarl.europa.eu

<https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/news>

Alle foto's en illustraties © Europese Unie, tenzij anders vermeld.

JAARVERSLAG 2020

Voorwoord door de ondervoorzitters van het Europees Parlement bevoegd voor de betrekkingen met de nationale parlementen in de EU	8
I. De gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de interparlementaire samenwerking	10
II. Belangrijke ontwikkelingen en onderwerpen op de interparlementaire agenda van 2020	13
a. Politiek kader	13
b. Horizontale thema's	14
1. INSTITUTIONELE INTERPARLEMENTAIRE ORGANEN	18
1.1 Conferentie van de parlementaire commissies voor Unieaangelegenheden (COSAC)	18
1.2 Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU (EUSC)	21
2. INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIES (IPC'S)	23
2.1 De Europese Parlementaire Week (EPW), de Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (IPC SECG) en de Conferentie over het Europees Semester	23
2.2 Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC GBVB/GVDB)	26
3. INTERPARLEMENTAIRE CONTROLE OP HET GEBIED VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHT	29
3.1 Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol	29
3.2 Interparlementaire commissievergadering over de evaluatie van Eurojust	32
3.3 De Europese grens- en kustwacht (European Border and Coast Guard, EBCG)	34
4. INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERINGEN EN ANDERE INTERPARLEMENTAIRE VERGADERINGEN	36
4.1 Interparlementaire commissievergaderingen (ICM's)	36
4.2 Conferentie op hoog niveau over migratie en asiel	39
4.3 Interparlementaire samenwerking op het gebied van het externe optreden van de EU en multilaterale parlementaire vergaderingen	41
4.4 Bilaterale bezoeken van de parlementen van de EU-lidstaten aan het Europees Parlement en andere bilaterale uitwisselingen	43
5. SAMENWERKING MET DE NATIONALE PARLEMENTEN IN DE EU OP HET GEBIED VAN WETGEVING	44
5.1 Het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en Protocol nr. 2 bij de Verdragen	44
5.1.1 Systeem voor vroegtijdige waarschuwing	44
5.1.2 Indieningen van de nationale parlementen in de EU	45
5.1.3 Maandelijkse nota over de stand van zaken (State of Play Note)	48
5.2 Informele politieke dialoog en Protocol nr. 1 bij de Verdragen	49

6. NETWERKEN EN UITWISSELING VAN INFORMATIE	51
6.1 Interparlementaire uitwisseling van EU-informatie (IPEX)	51
6.2 Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)	53
6.3 Steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap	57
6.4 Netwerk van vertegenwoordigers van de nationale parlementen in de EU in Brussel	59
6.5 Seminars voor personeel	60
7. TOOLS EN ONDERSTEUNINGSACTIVITEITEN	62
7.1 Organisatie van vergaderingen op afstand en videoconferenties	62
7.2 CONNECT – de databank van het Europees Parlement met indieningen van nationale parlementen	64
7.3 Register van corresponderende commissies (CorCom)	65
7.4 Publicaties van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen	66
8. HET DIRECTORAAT BETREKKINGEN MET DE NATIONALE PARLEMENTEN	67
BIJLAGEN	69
BIJLAGE I – COSAC-vergaderingen – Onderwerpen en hoofdsprekers 2020	69
BIJLAGE II – Interparlementaire commissievergaderingen en interparlementaire conferenties die in 2020 door het Europees Parlement in Brussel werden georganiseerd	71
BIJLAGE III – Bezoeken van nationale EU-parlementen aan het Europees Parlement in 2020 (met inbegrip van door het directoraat verzorgde videoconferenties)	72
BIJLAGE IV – Gegevens inzake het systeem voor vroegtijdige waarschuwing	74
BIJLAGE V – Bijdragen uit hoofde van Protocol nr. 1 – Informele politieke dialoog	76
BIJLAGE VI – Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)	77
Lijst van begrippen en afkortingen	80

Voorwoord door de ondervoorzitters van het Europees Parlement bevoegd voor de betrekkingen met de nationale parlementen in de EU

In januari 2020 is het Europees Parlement enthousiast begonnen aan zijn eerste jaar van de nieuwe zittingsperiode na de Europese verkiezingen van 2019. Het had een vooruitziende blik en was bereid om een groot aantal uitdagingen aan te gaan: niet alleen de begrotingsplanning voor de komende zeven jaar en de vormgeving van de toekomstige betrekkingen van de EU met het VK na de Brexit, maar ook de ontwikkeling van een duurzaam milieubeleid en de opbouw van betrekkingen met partners in de hele wereld.

Mevr. Dita Charanzová, ondervoorzitter van het EP, en mevr. Roberta Metsola, eerste ondervoorzitter van het EP, EP-gebouw in Brussel © Europese Unie 2021 – EP/Alain ROLLAND

Op dat ogenblik had niemand zich kunnen voorstellen wat er nog zou komen: een pandemie als gevolg van het COVID-19-virus, die elk land over de hele wereld zou treffen; het menselijk leed als gevolg van de tragische gezondheidssituatie en de persoonlijke drama's, evenals de economische en sociale crises door de lockdowns; en de vereiste sanitaire en gezondheidsmaatregelen om het virus te bestrijden. We konden ons toen niet inbeelden hoe drastisch ons dagelijks leven, onze vrijheid en ons gedrag in slechts een paar weken zouden veranderen.

Sinds maart 2020 moesten alle parlementen snel reageren op de pandemie en op de nieuwe realiteit. Zij moesten zorgen voor de gezondheid en veiligheid van hun leden en personeel en voor de continuïteit van hun kerntaken zoals wetgeving en budgettaire besluitvorming. Interparlementaire netwerken en de uitwisseling van methoden om de parlementaire en administratieve procedures op de nieuwe situatie af te stemmen, zijn voor de parlementen efficiënt en waardevol gebleken om de crisis het hoofd te bieden.

Enkel toen de pandemie nog maar net was begonnen, werden de interparlementaire activiteiten tijdelijk stopgezet. De Conferentie van parlementsvoorzitters werd geannuleerd, en het Kroatische voorzitterschap stond voor ongekende uitdagingen, maar slaagde erin de interparlementaire bijeenkomsten opnieuw van start te laten gaan met de eerste op afstand georganiseerde bijeenkomst van COSAC-voorzitters in juni 2020 en met een aanvullende bijeenkomst van de voorzitters met Michel Barnier, hoofdonderhandelaar voor de handelsovereenkomst tussen de EU en het VK. Tijdens het Duitse voorzitterschap kwamen de interparlementaire activiteiten weer op kruissnelheid: alle regelmatige bijeenkomsten vonden plaats op afstand en er waren ook aanvullende bijeenkomsten van de COSAC-voorzitters met leden van de Commissie.

Het Europees Parlement moest zich ook zeer snel aanpassen aan nieuwe werkmethoden en zette aanzienlijke logistieke middelen in om de parlementaire (en interparlementaire) werkzaamheden te kunnen voortzetten. Het Europees Parlement hervatte de interparlementaire activiteiten met de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol, deze keer op afstand georganiseerd. Hierna volgden verscheidene interparlementaire commissievergaderingen op afstand, waaronder de allereerste over de evaluatie van Eurojust en een conferentie op hoog niveau over migratie en

asiel; het Europees Parlement en het parlement van het voorzitterschap organiseerden deze samen met de twee andere parlementen van het voorzitterschapstrio.

Het Europees Parlement heeft nog nauwer samengewerkt met de parlementen van het voorzitterschap om de vorm en agenda van de bijeenkomsten af te stemmen op de vereisten van vergaderen op afstand. Dankzij de inzet en vastberadenheid van zowel het Kroatische en het Duitse voorzitterschap als het Europees Parlement en van al hun personeelsleden kon het gebruikelijke hoogstaande en ambitieuze programma van de interparlementaire activiteiten worden hervat, ondanks de buitengewoon moeilijke omstandigheden.

De EU-instellingen hebben zich in deze crisis krachtadig en veerkrachtig getoond. De Europese besluitvorming werd op elk niveau gewaarborgd en er werden resultaten geboekt. Er zijn besluiten genomen over de toekomstige EU-begroting en de herstellfinanciering van de EU, met inbegrip van bepalingen inzake de eerbiediging van de rechtsstaat, en er is een levensvatbaar stelsel van eigen middelen voor de toekomst vastgesteld. Deze thema's zijn ook uitvoerig besproken tijdens de interparlementaire bijeenkomsten.

Ook de Conferentie over de toekomst van Europa is regelmatig aan bod gekomen tijdens de interparlementaire bijeenkomsten. Dit wordt zeker een kernthema in de interparlementaire activiteiten en debatten van 2021. De nationale parlementen zullen een sleutelrol spelen in het debat over hoe de toekomst van Europa vorm moet krijgen.

Wij zijn ingenomen met de nauwere interparlementaire samenwerking rond het externe optreden van de EU. Het Europees Parlement vindt het belangrijk zicht te krijgen op de gevolgen van de crisis voor de democratische instellingen in de hele wereld. Wij zien er ook naar uit het traditionele trans-Atlantische partnerschap nieuw leven in te blazen, een grotere rol te spelen op het wereldtoneel – met name in naburige regio's – en vruchtbare betrekkingen te ontwikkelen en de samenwerking te versterken met het Britse parlement.

In 2020 is onze manier van werken ingrijpend gewijzigd en wij zullen moeten putten uit onze ervaringen tijdens dit uitzonderlijke jaar. Over het algemeen heeft de technologie goed gewerkt, en wij hebben ervaring opgedaan met virtuele werkmethoden. Toch zijn wij ervan overtuigd dat de interparlementaire betrekkingen grotendeels op persoonlijke relaties berusten en dat de interparlementaire bijeenkomsten niet kunnen worden vervangen door videoconferenties. Persoonlijke ontmoetingen hebben een andere dynamiek en betekenis, en wij zien ernaar uit om de bijeenkomsten zo spoedig mogelijk weer persoonlijk te kunnen bijwonen. Uiteraard sluit dit niet uit dat bijeenkomsten op afstand als aanvullende vergadervorm benut kunnen blijven wanneer dat nuttig is.

Wij danken mevrouw Mairead McGuinness, voormalig eerste ondervoorzitter, voor haar inzet en bijdrage aan de betrekkingen van het Europees Parlement met de nationale parlementen tot zij in september 2020 werd benoemd tot lid van de Europese Commissie.

Het Europees Parlement en de nationale parlementen in de EU blijven belangrijke partners bij de vormgeving van de toekomst van Europa. Wij zijn vastbesloten onze nauwe samenwerking op alle gebieden van gemeenschappelijk belang voort te zetten en de goede werking van de parlementaire democratie te waarborgen op elk niveau, in en buiten Europa.

Roberta Metsola
Eerste ondervoorzitter

Dita Charanzová
Ondervoorzitter

I. DE GEVOLGEN VAN DE COVID-19-PANDEMIE VOOR DE INTERPARLEMENTAIRE SAMENWERKING

In 2020 gingen de interparlementaire activiteiten van start zoals in elk ander jaar. De voorzitters van de Conferentie van parlementaire commissies voor Unieaangelegenheden (COSAC) kwamen in januari 2020 bijeen in Zagreb. Dit was het eerste evenement dat het Kroatische voorzitterschap had gepland. In februari 2020 werden in het Europees Parlement in Brussel meer dan 100 parlementsleden uit verschillende lidstaten verwelkomd in het kader van de Europese Parlementaire Week. De Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid in Zagreb (2-4 maart) was de laatste interparlementaire bijeenkomst met fysieke aanwezigheid in 2020.

Vlak na die bijeenkomst begon de situatie in Europa drastisch te verslechteren als gevolg van de COVID-19-pandemie en werden overal uitzonderlijke maatregelen genomen om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Op 2 maart kondigde voorzitter David Sassoli in het Europees Parlement de annulering aan van meer dan 130 geplande evenementen die in het Parlement zouden plaatsvinden en door 6 000 tot 7 000 deelnemers zouden worden bijgewoond. Het Europees Parlement zou ook zijn deuren sluiten voor bezoekers.

Het aantal besmettingen nam snel toe en de epidemie werd een mondiaal probleem. Het besluit van de Voorzitter om geen evenementen met externe bezoekers toe te staan, werd de daaropvolgende maanden verlengd tot eind 2020. Allerlei evenementen werden geannuleerd, bezoeken en reizen werden opgeschort en het personeel (en soms de leden) werd verzocht thuis te werken¹. Alle door het Europees Parlement tussen maart en december 2020 georganiseerde interparlementaire bijeenkomsten met fysieke aanwezigheid werden bijgevolg geannuleerd, uitgesteld of vervangen door bijeenkomsten op afstand.

Ook de Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU die in mei 2020 in Helsinki zou plaatsvinden, werd geannuleerd. De voor maart 2020 geplande bijeenkomst van de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep (GPC) voor Europol werd vervangen door schriftelijke, elektronische uitwisseling van informatie.

De parlementaire werkzaamheden werden echter voortgezet. Hoewel zittingen op afstand voor de nationale parlementen eerder uitzondering dan regel bleven, werden de nodige aanpassingen doorgevoerd zodat de leden toezicht konden houden op en konden stemmen over nieuwe wetgeving, die vaak de noodsituatie op gezondheidsgebied betrof². Het Europees Parlement nam een herzien vergaderrooster aan. Tijdens de eerste vergaderperiode stonden dringende wetgevingskwesties op de agenda. De leden van het Europees Parlement konden fysiek aanwezig zijn of via videoconferentie deelnemen. Er werden ook maatregelen genomen om stemmen per e-mail mogelijk te maken. In de grote vergaderzaal werden sociale afstandsmaatregelen van kracht³.

1 https://europarl.europa.eu/cmsdata/226105/WEB_No.27_National_Parliaments_procedures_following_COVID-19.pdf

2 Ook als gevolg van de COVID-19-epidemie is voor het eerst een nationaal parlement bijeengekomen in de grote vergaderzaal van het Europees Parlement: de 150 leden van het Belgisch Parlement konden niet met inachtneming van socialeafstandsmaatregelen in hun gebruikelijke zaal vergaderen. Daarom vonden het debat over en de goedkeuring van het nieuwe regeerakkoord in het najaar van 2020 plaats in de gebouwen van het Europees Parlement.

3 https://europarl.europa.eu/cmsdata/226110/No.32_State_of_COVID-19_measures_in_Parliaments.pdf

Het Europees Parlement en het Kroatische en Duitse voorzitterschap van de Raad pasten hun programma's zo veel mogelijk aan. De organisatie van interparlementaire evenementen ging in een vrij hoog tempo voort, met name in het tweede semester van 2020. De werkzaamheden konden worden voortgezet door de procedures en de vorm en agenda van de bijeenkomsten aan te passen. Er werden schriftelijke procedures gebruikt en de bijeenkomsten werden virtueel, korter en frequenter. De aanneming van politieke teksten, waarover gewoonlijk tijdens bijeenkomsten intensief wordt onderhandeld, bleef achterwege of werd door andere procedures vervangen. Om de samenwerking in het kader van de COSAC op afstand te kunnen voortzetten, moest onderling worden afgesproken om het Reglement flexibel toe te passen, aangezien dat niet is afgestemd op deze uitzonderlijke omstandigheden. Het Kroatische voorzitterschap besloot bijvoorbeeld de plenaire COSAC-vergadering te vervangen door een buitengewone bijeenkomst van de voorzitters, en het Duitse voorzitterschap hield een volledig "virtuele COSAC" ter afsluiting van het programma van zijn voorzitterschap. In beide gevallen gold er vanwege de technische beperkingen van vergaderen op afstand een beperkte vertolkingsregeling en werden er geen teksten aangenomen. In sommige gevallen werden politieke teksten vervangen door Conclusies van de voorzitters (Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid) of een brief van het voorzitterschap, open ter ondertekening (COSAC).

In 2020 leidden de politieke omstandigheden tot een grotere behoefte aan debatten over dringende kwesties. In het kader van zowel de COSAC als de Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC GBVB/GVDB) nam het Duitse voorzitterschap initiatieven om "urgentedebatten" (of "Aktuelle Stunde" op de virtuele COSAC) aan de agenda toe te voegen. Het doel was om spontaan van gedachten te kunnen wisselen terwijl de politieke omstandigheden voortdurend veranderden. De onderwerpen hielden vaak verband met het externe beleid van de EU. Misschien zet deze tendens zich voort.

Het Europees Parlement begon opnieuw met de organisatie van de interparlementaire activiteiten met de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol; deze werd in september 2020 op afstand georganiseerd. Hierna volgden vier interparlementaire commissievergaderingen (ICM's) op afstand, waaronder de eerste ICM over de evaluatie van Eurojust en een virtuele conferentie op hoog niveau over migratie en asiel, die in november in Brussel door het parlement van het (Duitse) voorzitterschap samen met de twee andere parlementen van het voorzitterschapstrio (Portugal en Slovenië) werd georganiseerd.

Er hebben evenveel ICM's plaatsgevonden als in 2019. Als gevolg van de Europese verkiezingen waren dat er al iets minder dan gewoonlijk. In 2020 hebben er meer parlementsleden van de nationale parlementen deelgenomen, naar alle waarschijnlijkheid als gevolg van de nieuwe mogelijkheid om op afstand deel te nemen. Door de reisbeperkingen werden er begin 2020 zeer weinig bilaterale bijeenkomsten georganiseerd. Na maart 2020 vonden alle bilaterale bijeenkomsten online plaats.

Het aantal indieningen in het kader van de Protocolen nrs. 1 en 2 lag ook iets lager dan in een normaal zittingsjaar, maar nam wel toe ten opzichte van 2019. In verscheidene gevallen moest er zo snel op de pandemie worden gereageerd dat de periode van acht weken voor de subsidiariteitscontrole niet kon worden gerespecteerd en de behandeling van wetgevingsvoorstellen via een versnelde procedure verliep.

Tijdens de pandemie is er een digitale sprong voorwaarts gemaakt, niet alleen in technisch opzicht, maar ook wat de gedragingen en attitudes van de mensen betreft. Zij heeft de mogelijkheid om op afstand te vergaderen gestimuleerd en de bereidheid van parlementsleden en prominente sprekers vergroot om op afstand deel te nemen. Bovendien wordt er nu korter vergaderd en gericht van gedachten gewisseld. In de toekomst kunnen wij putten uit sommige van deze positieve ervaringen. Er kunnen meer ad-hocdialogen plaatsvinden, bijvoorbeeld tussen rapporteurs in het Europees Parlement en in de nationale parlementen, of tussen EP-leden en leden van de nationale parlementen met een vergelijkbare institutionele rol, zoals commissievoorzitters met eenzelfde portefeuille of ondervoorzitters.

Naast deze ontwikkeling op politiek niveau heeft de gezondheids crisis ook geleid tot een toename van de online en elektronische (schriftelijke) uitwisseling van informatie tussen parlementen, met name in het kader van de netwerken ECPOD en IPEX.⁴

4 Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD) en interparlementaire uitwisseling van EU-informatie (IPEX).

II. BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN EN ONDERWERPEN OP DE INTERPARLEMENTAIRE AGENDA VAN 2020

a. Politiek kader

De werkzaamheden van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen zijn uitgevoerd onder de politieke leiding van de heer David Sassoli, voorzitter van het Europees Parlement, mevrouw Mairead McGuinness, als eerste ondervoorzitter, samen met mevrouw Dita Charanzová, ondervoorzitter bevoegd voor de betrekkingen met de nationale parlementen, en de heer Antonio Tajani, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken (AFCO) en van de Conferentie van commissievoorzitters. Medio november 2020 werd mevrouw Roberta Metsola verkozen tot eerste ondervoorzitter van het Europees Parlement ter vervanging van mevrouw McGuinness, die Europees commissaris voor Financiële Diensten, Financiële Stabiliteit en Kapitaalmarktenunie is geworden.

Ook zonder de pandemie zag het ernaar uit dat 2020, het eerste volledige jaar van deze zittingsperiode, een politiek uitdagend jaar zou worden. De te behandelen onderwerpen waren heel belangrijk en hielden verband met de strategische agenda van de Europese Raad en de prioriteiten van de nieuwe Commissie, die door het EP zijn onderschreven toen het de nieuwe Commissie eind 2019 het vertrouwen schonk. Het akkoord over het MFK met alle daarmee verband houdende wetgeving, de sluiting van het nieuwe partnerschap tussen de EU en het VK, de Europese Green Deal en de digitale agenda evenals de start van de Conferentie over de toekomst van Europa stonden reeds op de agenda van de interparlementaire bijeenkomsten. Ook over de versterking van de rol van de EU als speler op het wereldtoneel moest op vele interparlementaire fora worden overlegd.

Vanaf maart 2020 kwam de pandemie op vele vergaderingen onvermijdelijk ook ter sprake. De parlementsleden wisselden van gedachten en deelden hun ervaringen over maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan en over de wijze waarop de parlementaire kerntaken en werkzaamheden konden worden gehandhaafd in deze moeilijke tijden vanwege de pandemie.

In 2020 hebben ook intensieve besprekingen plaatsgevonden over de rechtsstaat in de EU. Dit debat hield deels verband met het MFK en de faciliteit voor herstel en veerkracht, die is opgezet om de sociale en economische gevolgen van de pandemie op lange termijn te verzachten. Ook de problemen op het gebied van veiligheid en migratie, die door de crisis nog zijn verergerd, werden besproken in het kader van de interparlementaire uitwisseling en bijeenkomsten.

Videoconferentie van de EP-Conferentie van voorzitters en dhr. David Sassoli, de voorzitter van het EP, met dhr. Wolfgang Schäuble, voorzitter van de Duitse Bondsdag, in mei 2020 © Europese Unie 2020 – EP/Daina LE LARDIC

b. Horizontale thema's

De interparlementaire samenwerking is doorgaans gericht op politieke en institutionele kwesties en besprekingen. Het systeem voor vroegtijdige waarschuwing, waardoor de nationale parlementen bij het wetgevingsproces van de EU betrokken worden via de subsidiariteitscontrole, heeft geleid tot een uitgebreide wetgevingsdialoog over veel meer dan subsidiariteit alleen. De afgelopen jaren is ook aandacht besteed aan de parlementaire rol in de controle en het toezicht op het uitvoerend handelen van de EU en op de Europese agentschappen, met name op het gebied van justitie en binnenlandse zaken. De parlementaire samenwerking ontwikkelt zich ook op het gebied van het externe beleid van de EU, voornamelijk in het kader van het GBVB/GVDB, maar ook op het gebied van de parlementaire diplomatie, de ondersteuning van de democratie en de samenwerking op multilaterale en zelfs mondiale fora, om de Europese waarden en belangen te verdedigen.

In 2020 werden de volgende onderwerpen regelmatig aan de orde gesteld tijdens verschillende interparlementaire fora en bilaterale besprekingen:

i. De Conferentie over de toekomst van Europa

Al in december 2019 stelden de Commissie en het Europees Parlement voor een conferentie te organiseren om na te denken over de rol van de EU onder steeds veranderende internationale omstandigheden en over de aanpassingen die nodig zijn om het hoofd te bieden aan de realiteit van de 21e eeuw. De pandemie heeft meer dan ooit duidelijk gemaakt dat zelfreflectie en besprekingen over hervorming en vernieuwing van de EU dringend noodzakelijk zijn.

Het Europees Parlement heeft in 2020 twee resoluties over de Conferentie over de toekomst van Europa⁵ aangenomen, in januari en in juni. De leden van het Europees Parlement verzochten de Raad open te staan voor hervormingen die uit de Conferentie voortvloeien, ook als deze wijzigingen van de Verdragen zouden omvatten. Het Europees Parlement verbond zich ertoe de Conferentie zo spoedig mogelijk van start te laten gaan en was hiertoe gereed in 2020. De Parlementsleden benadrukten dat de crisis op het gebied van de gezondheidszorg aanleiding gaf tot nog meer onderwerpen voor reflectie: meer bevoegdheden voor de Unie om op te treden in geval van grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid, evenals nieuwe instrumenten om ervoor te zorgen dat de Unie in geval van een crisis in de toekomst onverwijd kan optreden om te coördineren, solidariteit te organiseren of te reageren op aanvallen op de grondrechten.

Sinds 2019 hebben de nationale parlementen blijk gegeven van de sterke wil om te worden betrokken bij de Conferentie. In 2020 werd dit herhaaldelijk benadrukt, met name in het kader van de COSAC. Uiteraard hebben de nationale parlementen een cruciale rol te spelen, zowel in de contacten met de burgers – samen met het Europees Parlement – als formeel bij wijzigingen van de Verdragen. Het Duitse voorzitterschap was voorstander van sterke deelname van de nationale parlementen. Zowel het Kroatische als het Duitse voorzitterschap hebben de EU-instellingen een brief gestuurd die is medeondertekend door de meeste voorzitters van de delegaties van nationale parlementen. Het Europees Parlement heeft ook de wens uitgesproken dat de nationale parlementen op gepaste wijze zouden worden betrokken en dat de Conferentie een echte parlementaire dimensie zou hebben.

5 Resolutie van het Europees Parlement van 15 januari 2020 over het standpunt van het Europees Parlement over de conferentie over de toekomst van Europa (aangenomen teksten, P9_TA(2020)0010); resolutie van het Europees Parlement van 18 juni 2020 over het standpunt van het Europees Parlement over de conferentie over de toekomst van Europa (aangenomen teksten, P9_TA(2020)0153).

ii. De rechtsstaat, de democratie en de grondrechten

De Commissie heeft het kader voor de rechtsstaat vastgesteld om de ontwikkelingen in sommige EU-landen aan te pakken die een systemische bedreiging voor de rechtsstaat vormen. Aangezien de eerbiediging van de rechtsstaat een horizontale prioriteit op alle beleidsterreinen van de EU is geworden, kwam dit thema regelmatig aan bod tijdens de interparlementaire debatten en bij bilateraal overleg.

Er werd een buitengewone COSAC-bijeenkomst georganiseerd om met vicevoorzitter van de Commissie Věra Jourová en commissaris Didier Reynders van gedachten te wisselen over de rechtsstaat. Parlementsleden brachten het thema regelmatig opnieuw ter sprake, onder meer in het kader van het jaarverslag van de Commissie over de rechtsstaat.

Op 10 november organiseerde de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) van het Parlement een ICM over het eerste jaarverslag van de Commissie over de rechtsstaat en de rol van de nationale parlementen. Zo konden parlementsleden hun ervaringen met de rol van hun nationale parlement onderling delen. Ook de impact van de COVID-19-maatregelen op de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten kwam ter sprake, en met name de controlebevoegdheid van de nationale parlementen in deze periode.

iii. De onderhandelingen over de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK

Het VK heeft de EU op 31 januari 2020 verlaten en tot eind 2020 was er een overgangperiode waarin het VK deel zou blijven uitmaken van de eengemaakte markt en de douane-unie van de EU, terwijl onderhandelingen plaatsvonden over de toekomstige betrekkingen. De overeenkomst over de toekomstige betrekkingen tussen de EU en het VK werd pas op 24 december 2020 gesloten. De betrekkingen tussen de EU en het VK, en meer in het bijzonder de onderhandelingen over de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK, kwamen in heel 2020 ruim aan bod tijdens de interparlementaire besprekingen.

De COSAC-voorzitters hielden in juni en september 2020 twee buitengewone vergaderingen met Michel Barnier, hoofdonderhandelaar van de EU. De heer Barnier informeerde de COSAC-voorzitters over de recentste ontwikkelingen. In beide gevallen nam de voorzitter van de VK-coördinatiegroep van het Europees Parlement, de heer David McAllister, aan de briefing deel. In het kader van de zevende bijeenkomst van de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol in september 2020 werd gesproken over de uitdagingen die de Brexit meebrengt voor de rol van Europol in de toekomst en over de niet-onderhandelbare EU-normen voor de toekomstige samenwerking tussen Europol en het VK. De uitdagingen als gevolg van de Brexit voor de bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende georganiseerde misdaad werden ook besproken tijdens de ICM over de evaluatie van de werkzaamheden van Eurojust in december 2020.

Het Brits parlement/de kamers van het Brits parlement hebben in 2020 (vanaf februari) aan de interparlementaire activiteiten deelgenomen als waarnemers uit een derde land of als speciale

genodigden, naargelang de regels van de uiteenlopende interparlementaire conferenties. Wanneer het aangewezen was, hebben de commissies van het Europees Parlement occasioneel vertegenwoordigers van het Brits parlement uitgenodigd. In 2020 bleven de bilaterale contacten met het Brits parlement frequent, in het bijzonder met het Hogerhuis.

iv. De EU-begroting en het herstelplan

De financiële langetermijnplanning voor de komende zeven jaar, het MFK voor 2021-2027, was een belangrijke kwestie die in 2020 moest worden geregeld, naast het herstelplan voor Europa, als reactie op de gezondheids crisis en de zware gevolgen daarvan voor de Europese economie. Hieraan werd bij de interparlementaire uitwisseling en debatten veel tijd besteed. Het onderwerp stond in 2020 ook hoog op de agenda van beide voorzitterschappen. In de brief van het Kroatische voorzitterschap, medeondertekend door vele COSAC-voorzitters, werd de EU-instellingen verzocht het MFK en het herstelplan voor Europa tijdig goed te keuren.

De meerderheid van de parlementen was ingenomen met het historische akkoord van de Europese Raad van 21 juli 2020 over het MFK en het herstelplan. Het besluit over het nieuwe stelsel van eigen middelen moest door de meeste nationale parlementen worden geratificeerd. Het Europees Parlement heeft in 2020 in het kader van de interparlementaire uitwisseling elke gelegenheid aangegrepen om te wijzen op de dringende noodzaak van een soepele ratificatie door de lidstaten, en het heeft tegelijkertijd zijn standpunt verdedigd dat het MFK niet vanwege de herstelfaciliteit mocht worden verlaagd.

Tijdens de 15e Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (IPC SECG) in oktober 2020 spitsten de debatten zich toe op de economische gevolgen van de crisis. Het algemene pleidooi van de parlementen in het kader van deze uitwisseling hield in dat de nationale parlementen moesten worden betrokken bij het opstellen en vaststellen van de plannen voor herstel en veerkracht, en niet alleen bij de controle erop. Dezelfde boodschap resoneerde ook in de COSAC-besprekingen.

v. De groene en de digitale transitie

De groene transitie en de digitale transitie in de veranderende wereld vormen een prioriteit van de Commissie onder leiding van voorzitter Ursula von der Leyen. Door de COVID-19-pandemie zijn de digitale en de groene doelstellingen van de EU nog belangrijker geworden en is gebleken dat de digitale en de groene transformaties snel kunnen plaatsvinden. Het Europees Parlement ondersteunt deze EU-prioriteiten ten volle en heeft gepleit voor toereikende financiering ervan, hetgeen onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van deze doelstellingen.

In februari 2020 spitste de IPC SECG zich ook toe op de klimaatverandering en de rol die het economisch, sociaal en begrotingsbeleid van de EU in dit opzicht kan spelen. Alle hoofdsprekers benadrukten het belang van onmiddellijke actie in de strijd tegen de klimaatverandering.

De heer Frans Timmermans, uitvoerend vicevoorzitter van de Commissie voor de Europese Green Deal, heeft in september 2020 de COSAC-voorzitters toegesproken en het onderwerp en de daarmee samenhangende uitdagingen toegelicht. Hij benadrukte daarbij het belang van het herstel van de EU en de cruciale rol van de nationale parlementen, zowel bij de omzetting van de besluiten van de Europese Raad in concrete maatregelen, waarvoor ratificatie door de nationale parlementen vereist is, als bij de vaststelling van nationale programma's. Voorts benadrukte hij hoe belangrijk het is te zorgen voor een toereikende begroting voor een groene, veerkrachtige en toekomstbestendige economie en samenleving.

vi. Derol van de EU in de wereld: internationale betrekkingen en multilateralisme – migratie en asiel

In 2020 is het nog duidelijker geworden dat de EU een sterkere speler op het wereldtoneel moet worden, aangezien zij werd geconfronteerd met de veelsoortige en veelzijdige uitdagingen van de strijd tegen de COVID-19-pandemie, de aanpak van de klimaatverandering, de bevordering van de digitale transformatie, de versterking van het gemeenschappelijk veiligheidsbeleid en van het op regels gebaseerde multilaterale systeem, en de bestrijding van elke achteruitgang van de normen op het gebied van de democratie en de mensenrechten.

In het kader van de IPC GBVB/GVDB richtte de uitwisseling zich op het mondiale leiderschap van de EU onder steeds complexere externe omstandigheden. De dringende behoefte aan strategische coördinatie en een meer verenigd, proactief extern optreden werd benadrukt, en er werd bijzondere aandacht besteed aan de situatie na de verkiezingen in Belarus.

In november 2020 organiseerde het Europees Parlement samen met de Duitse Bondsdag voor het eerst een conferentie op hoog niveau over migratie en asiel. Dit evenement zou in Brussel worden georganiseerd en was gepland in het programma van het voorzitterschapstrio (het Duitse, het Portugese en het Sloveense parlement). Tijdens de conferentie op hoog niveau werden toespraken gehouden door de voorzitter van het Europees Parlement, de heer David Sassoli, de voorzitter van de Europese Commissie, mevrouw Ursula von der Leyen, en de voorzitters van de Duitse Bondsdag, de Portugese Assembleia da República en de Sloveense Državni zbor.

In de agenda van de COSAC-bijeenkomsten werd ook veel tijd uitgetrokken voor de bespreking van het externe beleid, met inbegrip van de rol van de EU in Afrika en de betrekkingen tussen de EU en de VS en met name de nieuwe Amerikaanse regering. Veel parlementsleden stelden voor dat het Europees Parlement en de nationale parlementen in de EU de samenwerking en de dialoog met hun Amerikaanse en Afrikaanse collega's in de nabije toekomst zouden versterken. Tegelijkertijd werd erop gewezen dat het eveneens belangrijk was om de strategische autonomie van de EU te versterken, evenals haar vermogen om in de toekomst doeltreffend op te treden.

1. INSTITUTIONELE INTERPARLEMENTAIRE ORGANEN

1.1 Conferentie van de parlementaire commissies voor Unieaangelegenheden (COSAC)

De COSAC of Conferentie van de parlementaire commissies voor Unieaangelegenheden is in november 1989 opgericht in Parijs. Het unieke karakter van deze conferentie ligt hierin dat dit het enige interparlementaire forum is dat in de Verdragen is opgenomen (Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie). Het nationale parlement van de lidstaat die het roulerend voorzitterschap van de Raad bekleedt, speelt een leidende rol bij het bepalen van de richting en de werkzaamheden van de COSAC. Het wordt ondersteund door een trojka van voorzitters, waarvan het Europees Parlement permanent deel uitmaakt. Het voorzitterschap kan vertrouwen op de organisatorische steun van een klein secretariaat dat wordt georganiseerd door het Europees Parlement en geleid door een gedetacheerde ambtenaar van een nationaal parlement ("permanent lid"). Zie: www.ipex.eu

De bijeenkomst van COSAC-voorzitters in Zagreb op 20 en 21 januari 2020 was het eerste interparlementaire evenement in 2020 en het eerste van het Kroatische voorzitterschap. In 2020 was dit het enige evenement in het kader van de COSAC dat ter plaatse en niet virtueel werd gehouden, zoals het oorspronkelijk was gepland. Het was ook de laatste bijeenkomst waaraan het VK als EU-lidstaat heeft deelgenomen.

De bijeenkomst spitte zich toe op de prioriteiten van het Kroatische voorzitterschap: "een Europa dat zich ontwikkelt, verbindt, beschermt en invloed heeft". Het debat tussen de parlementsleden had betrekking op diverse onderwerpen, waaronder uitbreiding, migratie, het meerjarig financieel kader en de Conferentie over de toekomst van Europa; het was de bedoeling dat het laatstgenoemde onderwerp centraal zou staan tijdens de plenaire vergadering in mei 2020. Vóór de uitbraak van COVID-19 richtte het Kroatische voorzitterschap zich op de nieuwe institutionele zittingsperiode (van het nieuwe Europees Parlement en de nieuwe Commissie) en was het van plan in te gaan op de vraag hoe de parlementen hun toezichhoudende rol zouden vervullen en hoe zij zouden samenwerken met de verschillende EU-organen. Hierover ging het halfjaarlijkse COSAC-verslag van het Kroatische voorzitterschap.

In maart 2020 werd duidelijk dat het Kroatische parlement de plenaire vergadering van de 63e COSAC niet in Zagreb kon laten plaatsvinden vanwege de COVID-19-pandemie, en de vergadering werd geannuleerd. Het Kroatische voorzitterschap had bovendien te lijden onder de zware aardbeving die Zagreb en de gebouwen van het Kroatische parlement op 22 maart 2020 trof. Ter vervanging van de plenaire vergadering van de COSAC organiseerde het Kroatische voorzitterschap een buitengewone bijeenkomst van COSAC-voorzitters die op afstand plaatsvond op 16 juni 2020. Deze bijeenkomst was enerzijds op de respons van de EU op de COVID-19-pandemie en op de EU-begroting gericht, en anderzijds op de Conferentie over de toekomst van Europa.

Groepsfoto, vergadering van COSAC-voorzitters, Zagreb, 20 en 21 januari 2020 © Kroatisch voorzitterschap

Het Duitse voorzitterschap bleef onvermijdelijk de nadruk leggen op de pandemie en op het economisch herstel van de EU, maar besteedde ook de nodige aandacht aan de toekomstige betrekkingen van de EU met het VK, de Europese Green Deal, de digitale transformatie en technologische soevereiniteit, migratiekwesities, de rechtsstaat en kwesities van buitenlands beleid. De discussie in het kader van de COSAC werd door de Duitse Bondsdag en Bondsraad voornamelijk gericht op de gevolgen van de COVID-19-pandemie en de daaruit getrokken lering, maar ook de interparlementaire reflectie over de toekomst van de EU werd voortgezet. Daarnaast kwamen in het kader van de uitwisseling ook thema's met betrekking tot het externe beleid aan bod, namelijk de trans-Atlantische betrekkingen en de betrekkingen van de EU met Afrika. De bijeenkomsten die tijdens het Duitse voorzitterschap werden georganiseerd, vonden plaats met deelname op afstand, zowel de bijeenkomst van de voorzitters op 14 september als de "virtuele COSAC" op 30 november en 1 december 2020. Het Duitse voorzitterschap bevestigde zijn voornemen om, in overleg met de COSAC-parlementen, derde landen enkel voor COSAC-evenementen uit te nodigen als de te bespreken onderwerpen betrekking hadden op die landen. Tegelijkertijd spraken veel parlementsleden de algemene bereidheid uit om in het kader van de COSAC contacten te leggen en ad-hocbijeenkomsten te organiseren met parlementen van derde landen, zoals die van de VS en Afrikaanse landen.

Virtuele COSAC-conferentie, gehouden op 30 november en 1 december 2020 in Berlijn © Duits voorzitterschap

Vanwege de omstandigheden en de evidente moeilijkheid om op afstand over een politieke tekst te onderhandelen, hebben noch het Kroatische, noch het Duitse voorzitterschap een COSAC-bijdrage ter aanneming voorgelegd. Beide voorzitterschappen hebben de voorzitters van de drie instellingen echter een brief gestuurd over de Conferentie over de toekomst van Europa, waarin werd benadrukt dat het belangrijk was deze Conferentie spoedig van start te laten gaan en te zorgen voor een sterke rol voor de nationale parlementen.

De uitbraak van de COVID-19-pandemie had grote gevolgen voor de werking van de COSAC, maar zowel het Kroatische als het Duitse voorzitterschap zijn er met de steun van de trojka van voorzitters en van het Europees Parlement globaal heel goed in geslaagd de voortzetting van de werkzaamheden te waarborgen door hun werkmethoden af te stemmen op de situatie. Dankzij deze aanpak konden de twee halfjaarlijkse COSAC-verslagen in 2020 worden goedgekeurd.

Daarnaast werd voor het eerst een aanzienlijk aantal aanvullende bijeenkomsten met deelname op afstand georganiseerd. Via videoconferentie hebben verschillende informele gedachtewisselingen van de COSAC-voorzitters plaatsgevonden met prominente sprekers (met Michel Barnier, hoofdonderhandelaar van de EU met het VK, over de Brexit; met vicevoorzitter van de Commissie Věra Jourová en commissaris Didier Reynders, over de rechtsstaat; en met Margrethe Vestager, uitvoerend vicevoorzitter van de Commissie, over de industriële strategie van de EU en over mededinging). Bovendien konden de voorbereidende vergaderingen van de trojka van voorzitters door de flexibiliteit die vergaderen op afstand biedt, ruim vóór de belangrijkste COSAC-bijeenkomsten worden gehouden, en niet pas de avond tevoren. Hierdoor konden de leden van de trojka grondiger van gedachten wisselen over de besluiten die het voorzitterschap moest nemen en over de koers op langere termijn. In beide gevallen – de informele gedachtewisselingen met prominente sprekers en de afzonderlijke (of aanvullende) vergaderingen van de trojka van voorzitters – zal in de toekomst blijken of deze overlegvormen in het kader van de COSAC een permanent karakter zullen krijgen.

Zie bijlage I voor de evenementen en bijeenkomsten in het kader van de COSAC.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- In 2020 was er vaker sprake van uitwisseling in het kader van de COSAC, aangezien er via videoconferentie verscheidene aanvullende informele gedachtewisselingen met prominente sprekers (waaronder EU-commissarissen en de hoofdonderhandelaar) werden georganiseerd over actuele onderwerpen.
- Hoewel de COSAC-parlementen hun voornemen bevestigden om derde landen enkel voor evenementen uit te nodigen als de agendapunten betrekking hadden op die landen, waren de parlamentsleden er voorstander van om in het kader van de COSAC contacten te leggen en ad-hocbijeenkomsten te organiseren met parlementen van derde landen.
- Ondanks de problemen van dit jaar in verband met de pandemie is de delegatie van het Europees Parlement erin geslaagd om nauwe betrekkingen te onderhouden met de parlementen van de voorzitterschappen van de Europese Raad en om met de trojka van voorzitters samen te werken.

1.2 Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU (EUSC)

De richtsnoeren van Stockholm voor de Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU werden goedgekeurd in 2010. Hierin wordt voorzien in één jaarlijkse vergadering van de voorzitters, die wordt georganiseerd door de lidstaat die het voorzitterschap bekleedt in het tweede semester van een bepaald jaar en die plaatsvindt tijdens het voorzitterschap in het voorjaar van het volgende jaar. Deze Conferentie stelt niet-bindende conclusies van het voorzitterschap vast. Het is ook haar taak om toe te zien op de coördinatie van de interparlementaire EU-activiteiten.

De agenda van de EUSC wordt voorbereid door de vergadering van de secretarissen-generaal van de parlementen van de EU. Zie: www.ipex.eu

De Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU (EUSC), die voor mei 2020 gepland was in Helsinki (Finland), werd vanwege de COVID-19-pandemie geannuleerd. Het was niet haalbaar om de Conferentie op afstand te laten plaatsvinden. De EUSC is per definitie een netwerkevenement op hoog niveau. Bovendien lieten de technische voorzieningen in het voorjaar van 2020 niet toe een meertalige conferentie te organiseren.

Achter de schermen werd echter hard gewerkt om de taak van de vorige EUSC te vervullen.

De EUSC van Wenen van april 2019 heeft het Finse voorzitterschap verzocht een werkgroep op te richten om de richtsnoeren van Lissabon voor interparlementaire samenwerking in de EU af te stemmen op de huidige omstandigheden. De richtsnoeren van Lissabon bieden een algemeen kader voor interparlementaire samenwerking en werden in 2008 vóór de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon goedgekeurd. In 2019 waren zij achterhaald en waren zij niet meer in overeenstemming met de ontwikkelingen inzake interparlementaire samenwerking die sindsdien hadden plaatsgevonden.

De werkgroep werd verzocht een verslag op te stellen voor de Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU van 2020 in Helsinki over de volgende onderwerpen:

- de technische aanpassing van de richtsnoeren aan de bestaande omstandigheden, met onder meer een strikter gebruik van verwijzingen naar de Verdragen en een taalkundige herziening van de richtsnoeren in hun geheel;
- de opname van nieuwe conferentievormen in de richtsnoeren, zoals de Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie, de Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, en de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol;
- een beter gebruik van moderne communicatiemiddelen om de interparlementaire samenwerking te vergemakkelijken.

De EUSC heeft het Finse voorzitterschap ook verzocht op passende wijze een gemeenschappelijke visie op de interparlementaire commissievergadering op te stellen die het Europees Parlement zou organiseren over de evaluatie van Eurojust, zodat de Conferentie van parlementsvoorzitters in Helsinki hier conclusies over zou kunnen vaststellen.

Het Finse voorzitterschap heeft een technische werkgroep op personeelsniveau opgericht en heeft aan de vergadering van de secretarissen-generaal in januari 2020 twee ontwerpdocumenten overgelegd: het ontwerp van de geactualiseerde richtsnoeren en een document over moderne communicatiemiddelen. Het voorzitterschap heeft ook een afzonderlijk document opgesteld dat verband houdt met de ICM over de evaluatie van Eurojust.

De taak van de EUSC van Wenen werd zorgvuldig ten uitvoer gebracht met het ontwerp van technisch en taalkundig geactualiseerde richtsnoeren. De ontwikkelingen na Lissabon, met name de nieuwe interparlementaire conferenties en gezamenlijke controle en evaluatie op het gebied van justitie en binnenlandse zaken, zijn op coherente wijze vastgelegd. De nieuwe ontwerprichtsnoeren hebben een helderder structuur. Voor elk interparlementair orgaan zijn verwijzingen naar de rechtsgrondslag en het reglement van orde toegevoegd. De geactualiseerde richtsnoeren zullen ruimte laten voor verdere ontwikkelingen.

Het Finse voorzitterschap heeft ook een document over moderne communicatiemiddelen opgesteld, met suggesties voor middelen om de interparlementaire bijeenkomsten met behulp van ICT te verbeteren en te verlevendigen. Sommige technische vergaderingen (op personeelsniveau) van de voorbereidende werkgroep voor het document konden gedeeltelijk worden vervangen door overleg via onlinetools en videoconferenties. Intussen zijn sommige aspecten van het document al achterhaald als gevolg van de technische ontwikkelingen tijdens de COVID-19-pandemie.

Tijdens de vergadering van de secretarissen-generaal in januari 2020 werden de documenten ter goedkeuring door de EUSC voorbereid. Vanwege de annulering van de EUSC in Helsinki zal de definitieve goedkeuring van de ontwerprichtsnoeren plaatsvinden tijdens de EUSC van 2021 in Berlijn.

In november 2020, bijna een jaar na de datum van toepassing van de Eurojust-verordening in december 2019, organiseerde het Europees Parlement in samenwerking met het parlement van het voorzitterschap de eerste ICM over Eurojust (zie hoofdstuk 3.2).

Tijdens de vergadering van de secretarissen-generaal in Helsinki werden ook het jaarverslag en de conclusies over IPEX aangenomen en werd de Conferentie over de toekomst van Europa besproken. De secretaris-generaal van het Europees Parlement, de heer Klaus Welle, hield de hoofdtoespraak met de titel "Het Europees Parlement na de Europese verkiezingen van 2019".

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Vanwege de pandemie heeft de EUSC niet plaatsgevonden in 2020. Op het niveau van de secretarissen-generaal werd echter veel werk achter de schermen verricht. Er werden drie ontwerpdocumenten opgesteld: een in verband met de actualisering van de richtsnoeren voor interparlementaire samenwerking; een over moderne communicatiemiddelen; en een dat verband houdt met de ICM over de evaluatie van Eurojust.

2. INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIES (IPC'S)

2.1 De Europese Parlementaire Week (EPW), de Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (IPC SECG) en de Conferentie over het Europees Semester

De Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (opgericht overeenkomstig artikel 13 van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de economische en monetaire unie [begrotingspact]) vormt een kader voor debat en uitwisseling van informatie en van optimale praktijken met betrekking tot de uitvoering van de desbetreffende bepalingen en voor samenwerking tussen de nationale parlementen in de EU en het Europees Parlement.

De Conferentie over het Europees Semester biedt de gelegenheid om informatie uit te wisselen over optimale praktijken bij de uitvoering van de cycli van het Europees Semester en om nauwer samen te werken bij het toezicht op de uitvoerende macht op nationaal en Europees niveau.

Samen vormen zij de Europese Parlementaire Week (EPW). Tijdens deze week komen parlementsleden uit de hele EU bijeen om economische, begrotings- en sociale kwesties te bespreken. De twee conferenties nemen inmiddels een vaste plaats in op de agenda van interparlementaire activiteiten en bieden een stabiel forum voor interparlementair debat over deze belangrijke beleidsterreinen.

De EPW van 2020 werd gezamenlijk georganiseerd door het Europees Parlement en het Kroatisch parlement en vond plaats in Brussel op 18 en 19 februari 2020. Dit was de negende editie van de Conferentie. Zij werd bijgewoond door 111 leden van 28 parlementen (34 kamers) uit 25 EU-lidstaten. Er namen ook waarnemers uit Montenegro en Bosnië en Herzegovina deel, evenals speciale genodigden uit Noorwegen. Het aantal deelnemers was opnieuw hoog, wat wijst op het succes en de relevantie van dit evenement en op de belangstelling van de nationale parlementen om van gedachten te wisselen over economische, begrotings- en sociale prioriteiten.

Tot de panelleden en hoofdsprekers behoorden de heer David Sassoli, voorzitter van het Europees Parlement, de heer Gordan Jandroković, voorzitter van de Kroatische Sabor, de heer Zdravko Marić, voorzitter van de Raad Economische en Financiële Zaken (Ecofin), de heer Mário Centeno, voorzitter van de Eurogroep, de heer Valdis Dombrovskis, vicevoorzitter van de Europese Commissie, en de heer Paolo Gentiloni, commissaris voor Economie.

Tijdens de Conferentie over het Europees Semester hebben de leden van de nationale parlementen in de EU en van het Europees Parlement onder meer de volgende onderwerpen besproken: de voltooiing van de bankenunie en de kapitaalmarktenunie; de hervorming van de architectuur van het economisch bestuur; een grotere democratische verantwoordingsplicht voor het economisch bestuur; en de uitvoering van het nieuwe begrotingsinstrument voor convergentie en concurrentievermogen, het voorstel voor een Europees systeem voor de herverzekering van werkloosheidsuitkeringen en de herziening van het kader van het Europees Semester.

Het debat over het Europees Semester werd gevolgd door drie parallelle ICM's (georganiseerd door de commissies BUDG, ECON en EMPL van het Europees Parlement⁶), waarop onder meer werd gesproken over een internationaal belastingstelsel, de houdbaarheid van de financiën, een Europese kindergarantie, billijke minimumlonen, het volgende MFK en nieuwe eigen middelen om mondiale uitdagingen aan te pakken.

In 2020 omvatte de IPC SECG voor het eerst een onderdeel over milieu en spitste zij zich toe op de klimaatverandering en de rol die het economisch, sociaal en begrotingsbeleid van de EU in dit opzicht kan spelen. Alle hoofdsprekers van de eerste sessie benadrukten het belang van onmiddellijke actie in de strijd tegen de klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor het economisch, sociaal en begrotingsbeleid van de EU. De Europese Green Deal zou de drijvende kracht achter een nieuwe cyclus van grote veranderingen worden. Niettemin moet deze worden gezien als een plan om de Europese economie zodanig te transformeren dat bij de transitie naar een koolstofarme economie een gelijk speelveld tot stand wordt gebracht voor alle lidstaten. Dit vereist dat bij lopende onderhandelingen over het nieuwe MFK, dat voorziet in het mechanisme voor een rechtvaardige transitie, rekening wordt gehouden met grootschalige publieke en private investeringen. Dit waren enkele van de verklaringen die de deelnemers hebben afgelegd.

Een tweede sessie was gewijd aan vaardigheden en banen voor inclusieve groei. Velen die het woord namen, stelden dat de Europese jongerengarantie moet worden versterkt om de werkgelegenheid en inclusie van jongeren te bevorderen, evenals de ontwikkeling van de beroepsbevolking en de aanpasbaarheid daarvan aan de veranderende behoeften van de arbeidsmarkt. Anderen hebben erop gewezen dat de groene en de digitale transformatie een geweldige kans inhouden, maar tegelijkertijd een bedreiging vormen, en dat daarom adequate onderwijs- en opleidingsstelsels moeten worden opgezet om het potentieel van deze omwenteling te kunnen benutten door de relevante vaardigheden en competenties te ontwikkelen. Een concurrerende arbeidsmarkt voor de 21e eeuw moet duurzaam zijn en zorgen voor inclusieve groei.

De 15e IPC SECG vond naar gewoonte plaats in de tweede helft van het jaar, met name op 12 oktober 2020 in Berlijn. De conferentie werd op afstand georganiseerd vanuit de Duitse Bondsdag. 126 leden van nationale parlementen en negen leden van het Europees Parlement namen eraan deel.

Europese Parlementaire Week, 18 en 19 februari 2020, Europees Parlement, Brussel
© Europese Unie 2020 – EP/Emilie GOMEZ

6 De Begrotingscommissie, de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken van het Europees Parlement.

In het licht van de COVID-19-pandemie spitste de conferentie zich toe op de economische gevolgen van de crisis. De leden van het Europees Parlement en de nationale parlementen kregen de gelegenheid om de interactie tussen monetair en begrotingsbeleid en de toekomst van de begrotingsregels te bespreken en bij te dragen

tot een gerichte aanpak van de maatregelen ter bevordering van het economisch herstel in Europa. Uit het debat is gebleken dat de nationale parlementen er grote belangstelling voor hebben om nauw bij het hele proces te worden betrokken. Alle leden die het woord namen, hebben benadrukt dat in juli een historisch compromis is bereikt, en hebben de medewetgevers aangespoord het spoedig goed te keuren. Uit het debat bleek ook hoe belangrijk het is dat de nationale parlementen en het Europees Parlement worden betrokken bij het opstellen en vaststellen van de plannen voor herstel en veerkracht. In de richtsnoeren van de Commissie wordt dit standpunt gedeeld: de lidstaten worden daarin aangespoord om hun plannen voor herstel en veerkracht in een vroeg stadium bekend te maken, zodat het Europees Parlement, de andere lidstaten, de Europese Commissie en het grote publiek een overzicht hebben van wat met de plannen voor herstel en veerkracht wordt beoogd. De leden van de nationale parlementen hebben gewezen op het belang van krachtige nieuwe eigen middelen om de EU-begroting te stabiliseren en te versterken.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Voor het derde jaar op rij was het programma van de EPW geconcentreerd op anderhalve dag, waarbij de Conferentie over het Europees Semester werd samengevoegd met de Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie. Bovendien werd het deze keer een groenere editie, waarbij de nadruk lag op de klimaatverandering en de toenemende gevolgen daarvan voor het economisch, sociaal en begrotingsbeleid van de EU.

2.2 Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC GBVB/GVDB)

De interparlementaire conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC GBVB/GVDB) is opgezet naar aanleiding van een besluit uit 2012 van de Conferentie van de voorzitters van de EU-parlementen en is het interparlementaire forum voor het bespreken van het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU. De conferentie vindt twee keer per jaar plaats en wordt, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement, georganiseerd door het parlement van de EU-lidstaat die het roulerend voorzitterschap van de Raad bekleedt. De conferentie wordt regelmatig bijgewoond door parlementsleden uit de hele EU. De Commissie buitenlandse zaken van het Europees Parlement (AFET) nodigt daarnaast geregeld nationale parlementen uit voor haar vergaderingen in Brussel als aanvulling op de interparlementaire dialoog over dit cruciale beleidsgebied.

In 2020 vond de 16e zitting van de IPC GBVB/GVDB plaats in fysieke vorm in Zagreb (2-4 maart), terwijl de 17e zitting in Berlijn op afstand plaatsvond (4 september). De delegaties van het Europees Parlement naar beide vergaderingen bestonden uit leden van de commissie AFET en van de Subcommissie veiligheid en defensie, en werden voorgezeten door de voorzitter van de commissie AFET, de heer David McAllister.

82 leden van de parlementen van de EU-lidstaten woonden de IPC GBVB/GVDB in Zagreb bij. Naar aanleiding van de hervormingsvoorstellen die de voorzitter van de delegatie van het Europees Parlement tijdens de vorige IPC in Helsinki in september 2019 had gedaan, voerde het Kroatische voorzitterschap twee vernieuwingen in die de IPC dynamischer en relevanter hebben helpen maken. Het Kroatische voorzitterschap voerde opnieuw de praktijk in om alle delegaties conclusies te laten aannemen en plaatste ook een "urgentiedebat" op de agenda, waarvoor de delegatiehoofden een actueel onderwerp konden kiezen. Zo konden de delegaties mee beslissen over de agenda en tijdens de conferentie ingaan op actuele gebeurtenissen.

Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, 2 t/m 4 maart 2020, Zagreb © Kroatisch voorzitterschap

De conferentie bestond uit drie afzonderlijke sessies met de volgende onderwerpen: globale uitdagingen voor een weerbaar en invloedrijk Europa; de Westelijke Balkan; en de versterking van de Europese samenwerking op het vlak van defensie en van de Europese defensie-industrie.

Daarnaast werden er drie workshops georganiseerd:

- het Oostelijk Partnerschap na 2020;
- PESCO: de samenhang van EU-defensie-initiatieven en de rol van de Europese en nationale parlementen;
- de rol van vrouwen voor vrede en veiligheid.

Aan het eind van de IPC wezen de deelnemers op het belang van mondiaal leiderschap van de EU in een steeds complexere externe omgeving. Zij waren het erover eens dat er dringend behoefte is aan strategische coördinatie en een eendrachtiger en proactief extern optreden. Ze onderstreepten het belang van het behoud van een toereikend budget om deze ambities te verwezenlijken. Voorts toonden ze zich ingenomen met het engagement van de Commissie betreffende de mogelijke toetreding van de landen van de Westelijke Balkan, maar wezen ze erop dat de EU democratische consolidatie moet blijven aanmoedigen en steun moet blijven verlenen voor de bestrijding van klimaat- en andere veiligheidsdreigingen.

In de tweede helft van 2020 woonden 121 leden van de nationale parlementen van de 27 EU-lidstaten en van het Europees Parlement de IPC GBVB/GVDB bij die op afstand in Berlijn werd georganiseerd. Ook woonden vijf parlementaire delegaties van buiten de EU de conferentie bij.

Tijdens de eerste ronde van de conferentie discussieerden de deelnemers over actuele kwesties op het vlak van buitenlands beleid en veiligheid met Josep Borrell Fontelles, hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en vicevoorzitter van de Europese Commissie, die zich in de Egyptische hoofdstad Cairo bevond om gesprekken te voeren met vertegenwoordigers van de Egyptische regering en de Arabische Liga. Een breed scala aan onderwerpen kwam aan bod. Hoofdthema van de discussie was evenwel de situatie na de verkiezingen in Belarus. Tijdens de tweede ronde bespraken de leden de weg naar een Europese defensie-unie en de strategische harmonisering van het veiligheids- en defensiebeleid van de EU. Dr. Ronja Kempin van het Duitse Instituut voor Internationale en Veiligheidszaken (SWP⁷) gaf een inleidende toespraak bij deze discussie.

In hun slotverklaring wezen de covoorzitters, de heer David McAllister en de heer Dietmar Nietan (voorzitters van respectievelijk de delegaties van het Europees Parlement en Duitsland) nogmaals op de noodzaak van een sterker en doeltreffender buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU, zowel op structureel als op financieel vlak, met name in de context van de COVID-19-pandemie. Daarnaast werd in de verklaring bezorgdheid geuit over de situatie in het oostelijke Middellandse Zeegebied, Libanon, Turkije en Libië, de zaak Aleksej Navalny en de betrekkingen tussen de EU en China en tussen de EU en de NAVO. Er werd opgemerkt dat de beschikbare instrumenten doeltreffender moeten worden ingezet, dat de lidstaten prioriteit moeten geven aan eensgezinde EU-standpunten en dat de ambities van de EU moeten worden verwezenlijkt middels voldoende inzet op het gebied van besluitvormingsprocessen.

7 Stiftung Wissenschaft und Politik: Stichting Wetenschap en Politiek.

Dhr. David McAllister, voorzitter van de Commissie buitenlandse zaken van het EP, en dhr. Josep Borrell Fontelles, hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, spreken tijdens de Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, op 4 september 2020 op afstand gehouden © Duits voorzitterschap

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Het toevoegen aan de agenda van het “urgentedebat”, zodat de delegatiehoofden een onderwerp kunnen kiezen en de gelegenheid kunnen aangrijpen om tijdens de IPC te reageren op actuele gebeurtenissen, waardoor de conferentie dynamischer en relevanter wordt voor het buitenlands beleid.
- De geslaagde ontwikkeling van het IPC-formaat op afstand, waarbij parlementsleden en ambtenaren van nationale parlementen uit heel Europa online in realtime met elkaar in contact worden gebracht. Dit kan een nuttig instrument zijn voor toekomstige evenementen ter aanvulling van fysieke vergaderingen.

3. INTERPARLEMENTAIRE CONTROLE OP HET GEBIED VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHT

3.1 Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol

Artikel 88 van het VWEU staat nationale parlementen voor het eerst toe om een EU-agentschap dat opereert op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, samen met het Europees Parlement te controleren. Op basis van de Europol-verordening⁸ werd in 2017 de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol (GPC) opgericht om te waarborgen dat Europol verantwoording aflegt en volledig transparant is. De voornaamste verantwoordelijkheden van de GPC zijn vastgelegd in artikel 51 van de [Europol-verordening](#), waarin de rol van deze groep in het politiek toezicht op de activiteiten van Europol wordt omschreven, met bijzondere aandacht voor het effect van die activiteiten op de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen.

De GPC is een innovatieve institutionele structuur voor parlementaire controle en komt twee keer per jaar bijeen: in de eerste helft van het jaar bij het parlement van het land dat het roulerend voorzitterschap van de Raad van de EU bekleedt, en de tweede helft van het jaar bij het Europees Parlement.

Naar aanleiding van de pandemie werden er nieuwe en flexibele formaten ontworpen voor de zesde en zevende editie van de GPC, zodat de GPC ononderbroken toezicht kan blijven uitoefenen.

De zesde bijeenkomst werd geannuleerd en vervangen door een schriftelijke, elektronische uitwisseling van informatie. Om ervoor te zorgen dat de GPC goed blijft functioneren en alle leden van de GPC volledig kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van de groep, werd aan alle hoofdsprekers die aanvankelijk waren uitgenodigd om deel te nemen aan de bijeenkomst van de GPC in Zagreb, gevraagd om de schriftelijke verslagen en bijdragen die tijdens de bijeenkomst hadden moeten worden gepresenteerd, beschikbaar te maken voor de leden van de GPC.

De uitvoerend directeur van Europol, de EU-commissaris voor Binnenlandse Zaken, de raad van bestuur van Europol, de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming en de Samenwerkingsraad van Europol zijn op dit verzoek ingegaan. De GPC-afgevaardigden konden vervolgens verzoeken om verduidelijking of input insturen, en de hoofdsprekers gaven antwoord op de aanvullende verzoeken om informatie. De verslagen en bijdragen werden per e-mail verspreid en gepubliceerd op de IPEX-pagina van de GPC en op de website van de parlementaire dimensie van het Kroatische voorzitterschap. Het hoofd van de Kroatische delegatie presenteerde tijdens de zevende vergadering van de GPC een verslag over het resultaat van deze levendige elektronische uitwisseling, en ondanks de inherente beperkingen ervan achtten de afgevaardigden de uitwisseling zeer geslaagd en nuttig.

⁸ Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol).

Dhr. Juan Fernando López Aguilar, medevoorzitter van de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep en voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het EP, tijdens de videoconferentie van de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep over Europolb © Europese Unie 2020 – EP/Daina LE LARDIC

Het Europees Parlement hervatte de organisatie van interparlementaire bijeenkomsten intussen, en de zevende bijeenkomst van de GPC voor Europol vond plaats in Brussel als een onlinevergadering met deelname vanop afstand. De pandemie had gevolgen voor zowel de inhoud als de vorm van deze vergadering. De bijeenkomst werd gezamenlijk georganiseerd door het Europees Parlement en het Duitse parlement en vond plaats op 28 en 29 september 2020. Voorzitters waren de heer López Aguilar, voorzitter van LIBE en hoofd van de delegatie van het Europees Parlement, mevrouw Susanne Mittag, hoofd van de delegatie van de Duitse Bondsdag, en de heer Boris Pistorius, hoofd van de delegatie van de Duitse Bondsraad. Alleen de leden van de LIBE-delegatie in de GPC konden persoonlijk in de gebouwen van het Europees Parlement aan de bijeenkomst deelnemen.

Presentaties en uitvoerige gedachtewisselingen vonden alleen plaats voor de belangrijkste reguliere agendapunten, voortvloeiend uit artikel 51 van de Europol-verordening, met name het verslag van de uitvoerend directeur van Europol over de recentste activiteiten van Europol en het verslag van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming. In de presentaties werd bijzondere aandacht besteed aan de uitdagingen die de COVID-19-crisis met zich meebrengt, aangezien criminele activiteiten tijdens de pandemie zijn toegenomen.

Gezien de met de sanitaire maatregelen gepaard gaande technische beperkingen en tijdsbeperkingen werd er na de presentatie van het meerjarig programmeringsdocument 2021-2023 niet van gedachten gewisseld; het debat over dit belangrijke document, dat centraal staat in de toezichthoudende rol van de GPC, werd vervangen door een schriftelijke uitwisseling met het agentschap. De voorzitters van de raad van bestuur van Europol en van de Samenwerkingsraad van Europol moesten alleen schriftelijke bijdragen indienen.

Tijdens het thematische debat ging het over de bestrijding van rechts-extremisme en terrorisme en werd er ook gesproken over de toekomstige rol van Europol en uitdagingen in verband met de Brexit.

Op de presentaties volgden levendige discussies, waarin werd gepleit voor proactieve en constructieve oplossingen. Sommige van de aan de orde gestelde kwesties waren complex en de tijd was beperkt, maar de hoofdsprekers die antwoord gaven op de gestelde vragen, hebben beloofd om de dialoog

over deze kwesties voort te zetten. Prominente sprekers waren onder meer de EU-commissaris voor Binnenlandse Zaken, Ylva Johansson, en de Duitse federale minister van Binnenlandse Zaken, Bouw en Heimat, Horst Seehofer. Aan de discussie over de Brexit namen leden van het Britse Lagerhuis en Hogerhuis kort deel.

De afgevaardigden werden op de hoogte gebracht van het besluit van de trojka om een werkgroep op te richten over hangende kwesties, onder voorbehoud van een mogelijke aanvullende herziening van het reglement van orde van de GPC⁹. Het mandaat van de werkgroep zou beperkt blijven tot het vinden van consensuele oplossingen voor de kwestie van de vertegenwoordiger van de GPC in de vergaderingen van de raad van bestuur van Europol en de kwestie van de herzieningsclausule in het reglement van orde.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Het waarborgen van de continuïteit van de activiteiten van de GPC voor Europol: de GPC houdt zich niet bezig met discussies over procedures en heeft zich in 2020 een veeleisende en betrokken partner getoond, die de inspanningen van het agentschap voor een goede wetshandhaving ondersteunt.
- Het aanpassen van de agenda aan recente ontwikkelingen (pandemie, Brexit): de uitwerking van geschikte formaten voor uitwisselingen en vergaderingen op afstand en het waarborgen van degelijke follow-up.

⁹ De constituerende vergadering van de werkgroep vond plaats op 10 december 2020, in virtueel formaat.

3.2 Interparlementaire commissievergadering over de evaluatie van Eurojust

Sinds de oprichting van het agentschap in 2002 is Eurojust een centrale speler geworden in de justitiële samenwerking in strafzaken. Overeenkomstig artikel 85 van het VWEU wordt bij de EU-verordeningen inzake Eurojust “tevens bepaald op welke wijze het Europees Parlement en de nationale parlementen bij de evaluatie van de activiteiten van Eurojust worden betrokken”. In 2018 hebben het Europees Parlement en de Raad een nieuwe [verordening inzake Eurojust](#)¹⁰ aangenomen teneinde één enkel, vernieuwd rechtskader te bieden voor een nieuw volwaardig agentschap voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust).

Om de transparantie en het democratisch toezicht op Eurojust te vergroten, voorziet deze verordening in een mechanisme voor de gezamenlijke evaluatie van de werkzaamheden van Eurojust door het Europees Parlement en de nationale parlementen van de EU¹¹. Die evaluatie moet plaatsvinden in het kader van een interparlementaire commissievergadering (ICM) die door het Europees Parlement wordt georganiseerd in zijn gebouwen in Brussel, met deelname van leden van de bevoegde commissies van het Europees Parlement en van de parlementen van de EU-lidstaten.

De eerste ICM over de evaluatie van de activiteiten van Eurojust vond plaats op 1 december 2020 in de gebouwen van het Europees Parlement in Brussel, nog geen jaar na de inwerkingtreding van de Eurojust-verordening op 12 december 2019. Voor de eerste editie van deze jaarlijkse vergadering had de LIBE-commissie van het Europees Parlement in samenwerking met het Duitse parlement de nationale parlementen uitgenodigd. Andere belangrijke onderwerpen waren de juridische en logistieke problemen als gevolg van de COVID-19-pandemie en andere relevante ontwikkelingen op het gebied van justitiële samenwerking, zoals radicalisering, terrorisme en cybercriminaliteit.

De eerste interparlementaire commissievergadering over de evaluatie van de activiteiten van Eurojust, 1 december 2020, EP-gebouw in Brussel © Europese Unie 2020 – EP

De op afstand georganiseerde vergadering werd voorgezeten door de voorzitter van LIBE, Juan Fernando López Aguilar, en bestond uit drie sessies, gevolgd door vraag- en antwoordrondes. Hierin ging het over de actuele en toekomstige activiteiten van Eurojust, met name in het kader van de huidige pandemie; toekomstige samenwerking tussen Eurojust en het nieuw opgerichte Europees Openbaar Ministerie; samenwerking met derde landen; en Brexitgerelateerde uitdagingen in verband met de strijd tegen terrorisme en internationale georganiseerde misdaad. Een van de sprekers op hoog niveau was Didier Reynders, EU-commissaris voor Justitie.

Dit forum vormt de recentste aanvulling op de waaier van interparlementaire toezichtactiviteiten op het gebied van justitie en binnenlandse zaken en kan een sterke band creëren tussen steunende en betrokken partners die de gezamenlijke doelstelling nastreven van bescherming van de Europese burgers en een veiliger Europa.

10 Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138).

11 De modaliteiten voor deze evaluatie zijn vastgelegd in overweging 62 en artikel 67 van Verordening (EU) 2018/1727.

Dhr. Juan Fernando López Aguilar, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het EP, zit de interparlementaire commissievergadering over Eurojust voor © Europese Unie 2020 – EP/Alexis HAULOT

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- De organisatie van de ICM over Eurojust in 2020, nauwelijks een jaar na de inwerkingtreding van de Eurojust-verordening, en ondanks de pandemie, was een heuse prestatie. Het document van het Finse voorzitterschap over een gemeenschappelijke visie op de ICM en de vooruitgang die tijdens de vergadering van de secretarissen-generaal van de EU-parlementen is geboekt, hebben het Europees Parlement ertoe aangezet om in samenwerking met het Duitse voorzitterschap de eerste ICM over de evaluatie van Eurojust te organiseren, in een technisch aangepaste vergadervorm.

3.3 De Europese grens- en kustwacht (European Border and Coast Guard, EBCG)

De verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht¹², die in 2018 door de Commissie is voorgesteld en in 2019 is goedgekeurd, vormt een belangrijk onderdeel van de totaalaanpak van de EU op het gebied van migratie en grensbeheer. De verordening is bedoeld om de migratie-uitdagingen en potentiële toekomstige bedreigingen aan de buitengrenzen aan te pakken en een hoog niveau van interne veiligheid te waarborgen, en tegelijk het vrije verkeer van personen binnen de Unie te waarborgen.

De interparlementaire samenwerking op het gebied van het toezicht op de Europese grens- en kustwacht (EBCG) is de recentste ontwikkeling in de parlementaire betrekkingen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken. De EBCG bestaat uit nationale autoriteiten en het Europees Agentschap voor de grens- en kustwacht. De nationale parlementen hebben ten aanzien van de verantwoordelijke nationale autoriteiten controlebevoegdheden, die hun door de nationale grondwettelijke stelsels van de lidstaten zijn toegewezen. Het Europees Parlement is verantwoordelijk voor het toezicht op de EBCG, overeenkomstig de Verdragen.

In artikel 112 van Verordening (EU) 2019/1896, dat betrekking heeft op de interparlementaire samenwerking, staat het volgende:

- “1. Teneinde tegemoet te komen aan de specifieke samenstelling van de Europese grens- en kustwacht, aangezien die bestaat uit nationale autoriteiten en het Agentschap, en met het oog op de doeltreffende uitvoering van de controletaken van het Europees Parlement ten opzichte van het Agentschap en van de nationale parlementen ten opzichte van hun respectieve nationale autoriteiten, zoals bepaald in de Verdragen respectievelijk het nationale recht, kunnen het Europees Parlement en de nationale parlementen in het kader van artikel 9 van het aan de Verdragen gehechte Protocol 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, samenwerken^[13].*
- 2. Op uitnodiging van het Europees Parlement en de nationale parlementen die in verband met lid 1, bijeenkomen, wonen de uitvoerend directeur en de voorzitter van de raad van bestuur deze vergaderingen bij.*
- 3. Het Agentschap stuurt zijn jaarlijkse activiteitenverslag door aan de nationale parlementen”*

© Europese Commissie

De interparlementaire samenwerking waarin is voorzien voor de EBCG, heeft een ander, beperkter toepassingsgebied dan de GPC voor Europol of de GPC voor de evaluatie van de activiteiten van Eurojust. De reikwijdte en de aard van de verschillende vormen van interparlementaire samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken zijn zeer verschillend. Praktische regelingen, die zijn aangepast aan het specifieke karakter van elk mandaat, zullen ervoor zorgen dat de controlebepalingen volledig

worden gehandhaafd en het door de medewetgevers beoogde effect hebben.

12 [Verordening \(EU\) 2019/1896 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2019 betreffende de Europese grens- en kustwacht en tot intrekking van Verordening \(EU\) nr. 1052/2013 en Verordening \(EU\) 2016/1624 \(PB L 295 van 14.11.2019, blz. 1\).](#)

13 Artikel 9 van Protocol nr. 1 bij de Verdragen betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie luidt als volgt: “Het Europees Parlement en de nationale parlementen bepalen samen hoe binnen de Unie een efficiënte en regelmatige samenwerking tussen de verschillende parlementen kan worden georganiseerd en gestimuleerd.”

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Wegens de pandemie heeft er geen enkel evenement met betrekking tot de EBCG kunnen plaatsvinden.

4. INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERINGEN EN ANDERE INTERPARLEMENTAIRE VERGADERINGEN

4.1 Interparlementaire commissievergaderingen (ICM's)

Interparlementaire commissievergaderingen (ICM's) zijn de standaardvergaderingen die door het Europees Parlement worden georganiseerd voor gerichte gedachtewisselingen tussen sectorale commissies over belangrijke wetgevings- en politieke kwesties in het kader van de artikelen 9 en 10 van Protocol nr. 1 bij de Verdragen. De voorzitter van het Europees Parlement doet de agenda met ICM's elk halfjaar toekomen aan alle voorzitters van de nationale parlementen.

De commissies van het Europees Parlement organiseren tot wel twintig ICM's per jaar, en nodigen daarvoor de desbetreffende commissies van de nationale parlementen van de EU uit om deel te nemen aan gerichte debatten. Voor de leden van het Europees Parlement zijn de ICM's een uitstekende manier gebleken om met hun nationale tegenhangers van gedachten te wisselen. ICM's bieden niet alleen een forum voor uitwisseling over wetgevingskwesties, wat bijdraagt tot betere wetgeving, maar vormen ook een platform om politieke kwesties van gemeenschappelijk belang te bespreken en bijeen te komen met EU-commissarissen en de hoge vertegenwoordiger van de EU voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid. De ICM's worden in Brussel georganiseerd op initiatief van een of meer commissies van het Europees Parlement met de steun van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen.

© Europees Parlement

In 2020 hebben zes verschillende parlementaire commissies zeven ICM's georganiseerd, wat zorgde voor debatten tussen 302 leden van nationale parlementen en 177 leden van het Europees Parlement.

In het kader van de Europese Parlementaire Week (EPW) vonden drie ICM's plaats over economie, begroting en werkgelegenheid. Aangezien de EPW in februari viel, waren dit de enige ICM's in 2020 die de leden van de nationale parlementen fysiek konden bijwonen¹⁴.

¹⁴ Meer informatie over de EPW is te vinden in hoofdstuk 2.1.

De ICM over de Internationale Vrouwendag, die gepland was voor 5 maart 2020, werd wegens de COVID-19-pandemie geannuleerd. Bij deze gelegenheid zou ook de 25e verjaardag van de verklaring en het actieprogramma van Peking zijn gevierd.

Ook de andere voor de eerste helft van 2020 geplande ICM's werden uitgesteld of geannuleerd¹⁵. In het tweede semester werden de ICM's op afstand georganiseerd¹⁶.

Op 27 oktober was de Commissie juridische zaken (JURI) van het Europees Parlement betrokken bij de organisatie van een ICM over beter wetgeven vanuit digitaal perspectief. Tijdens de vergadering werd vooral ingegaan op de rol van digitalisering in het wetgevingsproces en op de vraag hoe ervoor kan worden gezorgd dat nieuwe wetgeving beantwoordt aan moderne vereisten.

Op 10 november organiseerde LIBE een ICM over het eerste jaarverslag van de Commissie over de rechtsstaat en de rol van nationale parlementen. Hieraan nam onder meer de heer Didier Reynders, EU-commissaris voor Justitie, deel. Tijdens deze bijeenkomst werden standpunten en ervaringen uitgewisseld over de rol van de nationale parlementen in het kader van de inspanningen van de EU ter bescherming en handhaving van de waarden van de Unie. Doel van de bijeenkomst was voorts de beoordeling van het eerste jaarverslag over de rechtsstaat, dat de Commissie op 30 september 2020 goedkeurde. Ook de impact van COVID-19-maatregelen op de democratie, rechtsstaat en grondrechten kwam ter sprake, en met name de parlementaire toetsing van deze maatregelen door de nationale parlementen.

Op 1 december 2020 organiseerde de commissie LIBE de eerste ICM over de evaluatie van Eurojust¹⁷.

Interparlementaire commissievergadering over Eurojust, 1 december 2020, Brussel – videoverbinding met Emma Bonino van de Italiaanse Senaat © Europees Parlement

15 [Programma van interparlementaire activiteiten met nationale parlementen 2020: eerste halfjaar \(https://europarl.europa.eu/cmsdata/232558/Calendar_1st_semester_2020_-_COP_adopted_marked_030620_\(003\).pdf\)](https://europarl.europa.eu/cmsdata/232558/Calendar_1st_semester_2020_-_COP_adopted_marked_030620_(003).pdf).

16 [Programma van interparlementaire activiteiten met nationale parlementen 2020: tweede halfjaar \(https://europarl.europa.eu/cmsdata/232557/Calendar_2nd_semester_2020_updated_18November.pdf\)](https://europarl.europa.eu/cmsdata/232557/Calendar_2nd_semester_2020_updated_18November.pdf).

17 Meer details hierover zijn te vinden in hoofdstuk 3.2.

De Commissie AFET organiseerde op 2 december 2020 een ICM waaraan werd deelgenomen door de heer Olivér Várhelyi, commissaris voor Nabuurschap en Uitbreiding. De vergadering bestond uit twee delen: het eerste was gewijd aan de Westelijke Balkan, 25 jaar na het vredesakkoord van Dayton; het tweede ging over een eensgezind optreden van de EU ter ondersteuning van democratische veranderingen in Belarus.

De deelname van leden van nationale parlementen aan de ICM's steeg van 232 parlementsleden in 2019 tot 302 in 2020. Ook het aantal deelnemende leden van het Europees Parlement nam licht toe.

De grotere deelname lijkt grotendeels het gevolg te zijn van de nieuwe mogelijkheid om vanop afstand deel te nemen aan vergaderingen, d.w.z. zonder de noodzaak van verplaatsing. Deze vaststelling kan interessant zijn voor de organisatie van ICM's na de COVID-19-pandemie.

Bijlage II bevat een lijst van de ICM's die in 2020 door de commissies van het Europees Parlement werden georganiseerd, evenals uitvoerige statistische gegevens.

Interparlementaire commissievergadering over de Europese kindergarantie met de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken van het EP, 18 februari 2020, Brussel © Europese Unie 2020 – EP/Didier BAUWERAERTS

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- In 2020 werden ICM's die in het eerste semester waren gepland, geannuleerd of uitgesteld; vóór de uitbraak van de pandemie vonden slechts drie vergaderingen plaats. In het tweede semester werden de vergaderingen op afstand georganiseerd.
- De deelname van nationale parlementsleden aan ICM's nam aanzienlijk toe, hoogstwaarschijnlijk als gevolg van de mogelijkheid van deelname op afstand.

4.2 Conferentie op hoog niveau over migratie en asiel

Er is wereldwijd veel aandacht voor vluchtelingenstromen en migratie, die intussen worden beschouwd als een van de grootste uitdagingen waarmee de EU in haar recente geschiedenis te maken heeft gekregen. Onophoudelijk komen er migranten en asielzoekers in de EU aan. Dit heeft een aantal tekortkomingen en lacunes in het EU-beleid inzake asiel, buitengrenzen en migratie aan het licht gebracht. Het doel van deze conferentie op hoog niveau was een parlementaire discussie op gang te brengen en een brede dialoog over alle aspecten van migratie te bevorderen.

De voorzitters van het Europees Parlement en de Duitse Bondsdag hebben leden van de nationale parlementen en het Europees Parlement uitgenodigd voor een conferentie op hoog niveau over migratie en asiel, die plaatsvond op donderdag 19 november 2020 in het Europees Parlement in Brussel, onder auspiciën van het Europees Parlement en van de voorzitter van de Europese Commissie. Deze conferentie werd bijgewoond door bijna 150 deelnemers en werd georganiseerd door het Europees Parlement en de Duitse Bondsdag in samenwerking met de twee andere parlementen van het voorzitterschapstrio, namelijk het Portugese en het Sloveense parlement.

De conferentie begon met toespraken door de voorzitter van het Europees Parlement, de heer David Sassoli, de voorzitter van de Commissie, mevrouw Ursula von der Leyen, de voorzitter van de Duitse Bondsdag, de heer Wolfgang Schäuble, de voorzitter van het Portugese parlement, de heer Eduardo Ferro Rodrigues, en de voorzitter van het Sloveense parlement, de heer Igor Zorčič.

Dhr. David Sassoli, voorzitter van het EP © Europese Unie 2020 – EP/Daina LE LARDIC

Politieke leiders, beleidsmakers en beroepskrachten werden samengebracht en behandelden onderwerpen zoals het delen van de verantwoordelijkheid onder de lidstaten, de beveiliging van de buitengrenzen, het aanpakken van de diepere oorzaken van migratie en de totstandbrenging van een stabiele en welvarende sociaal-economische omgeving in niet-EU-landen. In het nieuwe

asiel- en migratiepact wordt voorgesteld een evenwicht te vinden tussen de noodzakelijke opvang van vluchtelingen, de strijd tegen smokkelaars en het waarborgen van integratie en een passende behandeling voor iedereen, ook voor wie niet in Europa kan blijven. Verscheidene sprekers wezen erop dat migratie een mondiaal fenomeen is waarop de EU moet reageren op een manier die in overeenstemming is met haar fundamentele waarden. De deelnemers gaven aan hoge verwachtingen te hebben van het nieuwe pact, aangezien er de voorbije jaren te veel zwakke punten aan het licht zijn gekomen in het huidige asielstelsel. Ze gaven uiting aan hun hoop dat de EU erin zal slagen een efficiënt gemeenschappelijk kader tot stand te brengen, dat rekening houdt met de situatie in elke lidstaat. Er werd gesteld dat de verantwoordelijkheid voor het beheer van grote aantallen vluchtelingen en migranten niet uitsluitend aan doorreislanden mag worden overgelaten, en dat het nieuwe migratie- en asielstelsel van de EU volgens bepaalde beginselen moet worden ontwikkeld om doeltreffend te zijn. Bepaalde sprekers wezen op de noodzaak van een eerlijke verdeling van de verantwoordelijkheid voor de opvang en identificatie van mensen, de behandeling van asielaanvragen, de opvang van vluchtelingen en repatriëringsacties. Dit impliceert een grotere inzet voor de herplaatsing van vluchtelingen binnen de Unie en voor de hervestiging van vluchtelingen uit derde landen. Er werd ook gepleit voor meer coördinatie tussen politieke en juridische diensten met het oog op de ontmanteling van de criminele netwerken van mensenhandelaars, voor wie een mensenleven niet meer waard is dan de prijs die hun wordt betaald. Daarnaast hadden de deelnemers het over de openstelling van kanalen voor legale immigratie, om te voldoen aan de vraag naar arbeidskrachten in de verouderende EU-samenleving. Tijdens de debatten vielen regelmatig drie woorden: menselijkheid, solidariteit en verantwoordelijkheid.

Ter afsluiting spraken de voorzitters van de medeorganiserende parlementen en de heren Sassoli en Schäuble de hoop uit dat de EU bereid is om samen te werken en haar optreden inzake migratie- en asielbeleid naar een hoger niveau te tillen. De voorzitter van het Portugese parlement, de heer Ferro Rodrigues, pleitte voor follow-up van deze belangrijke onderwerpen tijdens de tweede conferentie op hoog niveau, die in 2021 zal worden georganiseerd onder het Portugese voorzitterschap van de Raad.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Het doel van deze conferentie op hoog niveau, met name het op gang brengen van een interparlementaire discussie over alle aspecten van migratie, werd bereikt. Toekomstige conferenties op hoog niveau over dit onderwerp zullen deel uitmaken van de interparlementaire agenda voor 2021.

4.3 Interparlementaire samenwerking op het gebied van het externe optreden van de EU en multilaterale parlementaire vergaderingen

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen heeft de betrekkingen met de nationale parlementen van de EU op het gebied van het externe optreden van de EU regelmatig ondersteund en bevordert ter gelegenheid van specifieke multilaterale parlementaire vergaderingen en evenementen. In 2020 werden op dit gebied geen grote politieke evenementen georganiseerd. Onder leiding van de heer Sassoli nam het Europees Parlement evenwel het voorzitterschap op van de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied, met als doel de activiteiten van deze vergadering na een lange impasse weer op gang te brengen. Het uitbreidingsproces in de Westelijke Balkan kreeg een nieuwe impuls dankzij de goedkeuring van een "nieuwe aanpak" en de opstarting van onderhandelingen met Albanië en Noord-Macedonië. In 2020 werden kaders ontwikkeld voor samenwerking op personeelsniveau op verschillende gebieden van het externe optreden van de EU, met name op het gebied van democratieondersteuning en capaciteitsopbouw, parlementaire diplomatie en multilaterale fora.

Samenwerking op het gebied van het externe optreden van de EU maakt al verscheidene jaren deel uit van de interacties tussen het Europees Parlement en de parlementen van de EU-lidstaten, en overstijgt de geconsolideerde uitwisselingen in het kader van het GBVB/GVDB. Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen bood telkens zijn steun en expertise aan wanneer de politieke instanties van het Europees Parlement deelnamen aan multilaterale fora en evenementen waaraan ook de nationale parlementen deelnamen. Zulke evenementen waren bijvoorbeeld de Oekraïne-week (2016), de 10e bijeenkomst van het parlementair samenwerkingsverband Azië-Europa (ASEP 10, 2018), de conferentie op hoog niveau over de toekomst van internationale verkiezingswaarneming (2018), de parlementaire dimensie van de G7-top (2019) en de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied (2019). Op basis van deze ervaringen is het directoraat begonnen met het analyseren van mogelijke manieren om bij te dragen tot een gestructureerdere en permanente samenwerking tussen de diensten van het Europees Parlement en hun tegenhangers in de nationale parlementen.

Doel was om bepaalde activiteiten en methoden die al met succes worden ingezet bij politieke en institutionele samenwerking, wetgevingsdialoog en parlementair toezicht, ook te gebruiken op het vlak van parlementaire diplomatie, ondersteuning van de democratie en capaciteitsopbouw, en mensenrechtenacties. Het gaat er onder meer om netwerken op het niveau van het personeel, onlineplatforms voor de uitwisseling van informatie en documenten, en ervaring qua contacten met de nationale parlementen in verschillende fora die al politieke teksten aannemen, succesvol te gebruiken.

Dit initiatief was eveneens interessant voor het directoraat-generaal Extern Beleid (DG EXPO) van het Europees Parlement, waar men ook was beginnen nadenken over goede praktijken inzake samenwerking met de nationale parlementen. Daarom organiseerde het directoraat in juni 2020 een virtuele workshop voor vertegenwoordigers van de nationale parlementen, met deelname van de heer Pietro Ducci, directeur-generaal van DG EXPO.

Op 22 september 2020 organiseerde het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen samen met DG EXPO een videoconferentie voor collega's van de nationale parlementen over democratieondersteuning en capaciteitsopbouw. Op 23 september 2020 presenteerde het directoraat Wereldregio's van DG EXPO ter attentie van de vertegenwoordigers van de nationale parlementen de doelstellingen en plannen van het EP-voorzitterschap van de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied.

Op 30 oktober 2020 was het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen uitgenodigd voor de "vrijdagbesprekingen" van DG EXPO. Deze bijeenkomst, "Nationale parlementen: partners, geen rivalen" gedoopt, vond plaats via videoconferentie. Kerndoelstelling is de optimale benutting van het potentieel van de nationale parlementen in het kader van hun bijdragen aan de werkzaamheden van DG EXPO op het gebied van extern beleid.

In 2020 werden de grondslagen gelegd voor de nieuwe samenwerking op deze gebieden, en de eerste concrete resultaten hiervan worden binnenkort verwacht. Het netwerk voor ondersteuning van democratie, mensenrechten en capaciteitsopbouw zal operationeel worden en krijgt een speciale pagina op het nieuwe IPEX-platform. Andere vorderingen hebben voornamelijk betrekking op de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied en op multilaterale interparlementaire fora zoals de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa (PACE) en de Parlementaire Vergadering van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE). Doel is de geopolitieke agenda van de EU in de parlementaire samenwerking te integreren, om de Europese standpunten, waarden en belangen op efficiëntere wijze te bevorderen en te versterken.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Ontwikkeling van nieuwe samenwerkingsgebieden tussen DG EXPO en het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen op het gebied van niet-commissie gerelateerde activiteiten en evenementen.
- Opzetting en lancering van een gestructureerd netwerk en gestructureerde communicatie tussen het Europees Parlement en de voor ondersteuning van de democratie bevoegde overheidsdiensten van de nationale parlementen, om de impact en efficiëntie van parlementaire diplomatie te vergroten, met name in onze onmiddellijke omgeving (de Westelijke Balkan), de landen van het Oostelijk Partnerschap en zelfs in Afrika.

4.4 Bilaterale bezoeken van de parlementen van de EU-lidstaten aan het Europees Parlement en andere bilaterale uitwisselingen

Bilaterale bezoeken van de parlementen van de EU-lidstaten aan het Europees Parlement vormen een constant evoluerend instrument en formaat voor interparlementaire dialoog. Dit format is zeer gericht, op maat gemaakt, flexibel, kostenefficiënt en doeltreffend. Het biedt nationale parlementen de mogelijkheid om over punten van zorg te discussiëren.

Daarnaast kunnen andere bilaterale gedachtewisselingen een nuttige vorm van kleinschalige interparlementaire samenwerking zijn wanneer de parlementsleden samenwerking op gang moeten brengen, zich op specifieke onderwerpen moeten concentreren of de samenwerking op concrete gebieden van wederzijds belang moeten verdiepen.

Bilaterale bezoeken zijn van oudsher een belangrijke vorm van interparlementaire samenwerking. Er vinden vergaderingen plaats op verschillende niveaus en in verschillende formaten, van politieke discussies op hoog niveau tot studiebezoeken op technisch niveau. Deze uitwisselingen gingen begin 2020 zoals gepland met vaart van start: in de eerste twee maanden van 2020 werden in totaal 16 bezoeken georganiseerd. Een laatste bezoek vond plaats in de eerste week van maart 2020. Bijlage III bevat een gedetailleerde lijst van de bezoeken en van de onderwerpen ervan.

Sinds het begin van de pandemie hebben er geen inkomende en uitgaande delegaties of bezoeken meer plaatsgevonden. In de eerste weken van de pandemie werden tientallen voorbereide en geplande bezoeken geannuleerd of opgeschort.

Dit heeft de bilaterale contacten echter niet gestopt. In het voorjaar van 2020 werden die actief voortgezet, eerst door middel van telefoongesprekken, en vervolgens meer en meer via videoconferenties. Een opmerkelijk feit was dat de parlementen die voorheen een bezoek wilden brengen aan het EP, ook actief waren in telefonische en virtuele vergaderingen. Dat geldt met name voor het Britse parlement.

In de tweede helft van het jaar werden bilaterale videoconferenties de norm, met name voor de administratieve voorbereiding van vergaderingen tussen het Europees Parlement en het parlement van het voorzitterschap, maar ook op politiek niveau. Videoconferenties zijn zeer kosteneffectieve vergadervormen voor gerichte besprekingen, bijvoorbeeld tussen de ondervoorzitters van het EP en voorzitters van de commissies voor EU-aangelegenheden van de nationale parlementen, tussen commissievoorzitters of tussen rapporteurs en commissievoorzitters van nationale parlementen.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Het aantal bilaterale bezoeken is als gevolg van de pandemie gedaald van 62 in 2019 tot 17 in 2020.
- Videoconferenties werden een standaardinstrument voor rechtstreekse, gerichte bilaterale uitwisselingen, bovenop de normale interparlementaire bijeenkomsten, en hebben de “netwerkkrol” op efficiënte wijze overgenomen. Waarschijnlijk zullen dergelijke videoconferenties ook na de COVID-19-pandemie deel blijven uitmaken van de interparlementaire samenwerking.

5. SAMENWERKING MET DE NATIONALE PARLEMENTEN IN DE EU OP HET GEBIED VAN WETGEVING

5.1 Het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en Protocol nr. 2 bij de Verdragen

Volgens het subsidiariteitsbeginsel (verankerd in artikel 5 van het VEU) treedt de Unie op de gebieden die niet onder haar exclusieve bevoegdheid vallen, slechts op indien en voor zover de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en daarom beter door de Unie kunnen worden bereikt. Krachtens het evenredigheidsbeginsel gaan de inhoud en de vorm van het optreden van de Unie niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen van de Verdragen te verwezenlijken.

De nationale parlementen zien toe op de naleving van het subsidiariteitsbeginsel overeenkomstig de procedure die is uiteengezet in Protocol nr. 2 bij het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Dit protocol voorziet in een evaluatiemechanisme: het systeem voor vroegtijdige waarschuwing (EWS). Uit hoofde van dit mechanisme kan ieder nationaal parlement binnen een termijn van acht weken vanaf de datum van toezending van een ontwerp van wetgevingshandeling aan de voorzitters van de instellingen een gemotiveerd advies toezenden waarin wordt uiteengezet waarom het betrokken ontwerp zijns inziens niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel.

5.1.1 Systeem voor vroegtijdige waarschuwing

Met betrekking tot het systeem voor vroegtijdige waarschuwing worden de opmerkingen van de nationale parlementen van de EU-lidstaten in de volgende categorieën in aanmerking genomen¹⁸.

1. Gemotiveerd advies: indien de opmerkingen als gemotiveerd advies zijn ingediend en zijn ontvangen voordat de deadline van acht weken, waarnaar wordt verwezen in artikel 6 van Protocol nr. 2 bij de Verdragen¹⁹, is verstreken, en melding wordt gemaakt van niet-naleving van het subsidiariteitsbeginsel.
2. Bijdrage: indien de indiening niet aan bovengenoemde criteria voldoet.

Wanneer de adviezen ten minste een derde van alle aan de nationale parlementen toegewezen stemmen vertegenwoordigen, moet het voorstel worden herzien ("gele kaart"). De instelling die de ontwerphandeling heeft ingediend, kan onder opgaaf van redenen besluiten het ontwerp

¹⁸ Zie het document van de Conferentie van commissievoorzitters van 15 december 2010 over een gemeenschappelijke benadering voor de behandeling op het niveau van de commissies van de gemotiveerde adviezen van de nationale parlementen en alle andere bijdragen van de nationale parlementen.

¹⁹ Artikel 6 van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid: "Ieder nationaal parlement en iedere kamer van een van die parlementen kan binnen een termijn van acht weken vanaf de datum van toezending van een ontwerp van wetgevingshandeling aan de voorzitters van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, in de officiële talen van de Unie, een gemotiveerd advies toezenden waarin wordt uiteengezet waarom het betrokken ontwerp zijns inziens niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Ieder nationaal parlement of iedere kamer van een nationaal parlement raadpleegt, in voorkomend geval, de regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheid".

te handhaven, te wijzigen of in te trekken. Deze drempel daalt tot een vierde van de nationale parlementen wanneer het wetsvoorstel betrekking heeft op politieke of justitiële samenwerking in strafzaken.

Als de nationale parlementen in het kader van de gewone wetgevingsprocedure met minstens een gewone meerderheid van mening zijn dat een wetsvoorstel niet in overeenstemming is met het subsidiariteitsbeginsel, moet de Commissie haar voorstel herzien en beslissen of het dit voorstel handhaaft, wijzigt of intrekt. Indien zij besluit het voorstel te handhaven, wordt de zaak voorgelegd aan de wetgever (het Europees Parlement en de Raad) en moet de Commissie haar besluit motiveren (oranjekaartprocedure). Indien de wetgever van mening is dat het wetgevingsvoorstel niet verenigbaar is met het subsidiariteitsbeginsel, kan hij het verwerpen met een meerderheid van 55 % van de leden van de Raad of een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen in het Europees Parlement. Tot op heden is de gelekaartprocedure drie keer in gang gezet²⁰, terwijl de oranjekaartprocedure nooit is gebruikt.

Binnen het Europees Parlement is de Commissie juridische zaken (JURI) verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van het subsidiariteitsbeginsel van gemotiveerde adviezen²¹. Om de zes maanden wordt een lid van de commissie benoemd tot vaste rapporteur voor subsidiariteit op basis van een toerbeurtsysteem tussen de politieke fracties.

In 2020 vervulden de heer Gilles Lebreton (ID) en mevrouw Karen Melchior (RE)²² de rol van vaste rapporteurs voor subsidiariteit. De commissie JURI stelt ook geregeld een verslag op over het jaarverslag van de Commissie inzake subsidiariteit en proportionaliteit.

5.1.2 Indieningen van de nationale parlementen in de EU

In 2020 ontving het Europees Parlement 124 indieningen van de nationale parlementen in de EU in het kader van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. 13 indieningen waren met redenen omklede adviezen en 111 indieningen waren bijdragen.

In 2019 ontving het Europees Parlement 63 indieningen, allemaal bijdragen (dus geen enkel gemotiveerd advies).

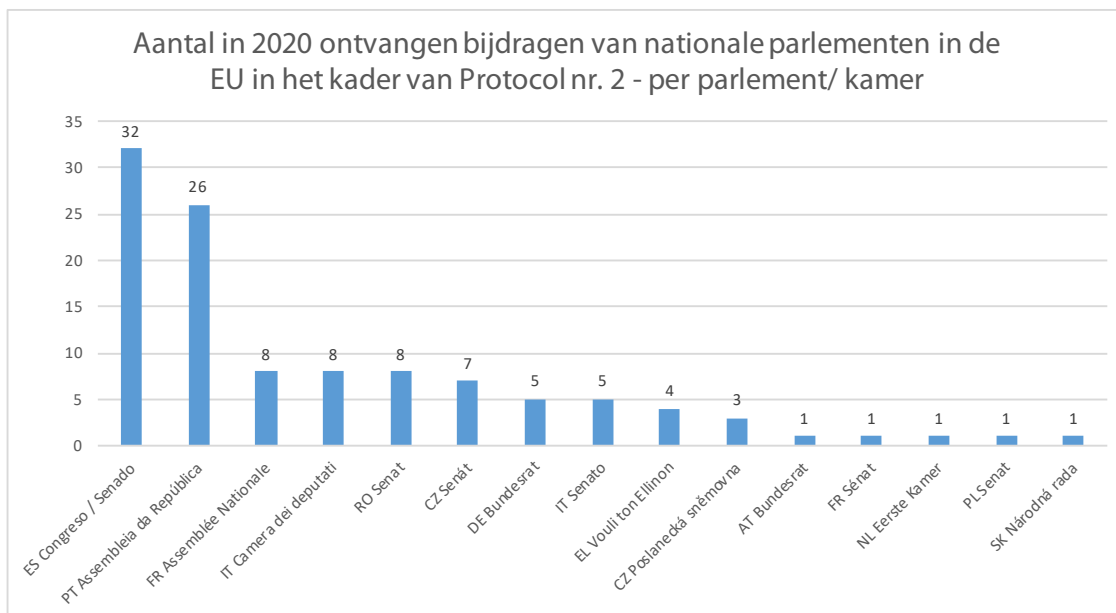
20 De gelekaartprocedure werd gebruikt in 2012 met betrekking tot een voorstel van de Commissie voor een verordening van de Raad betreffende de uitoefening van het recht om collectieve actie te voeren in de context van de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverrichting ("Monti II"). Uiteindelijk heeft de Commissie haar voorstel ingetrokken, hoewel het subsidiariteitsbeginsel volgens haar niet was geschonden. In 2013 werd nogmaals een gelekaartprocedure ingeleid voor het voorstel voor een verordening betreffende de instelling van het Europees Openbaar Ministerie. De Commissie besliste om het [voorstel te handhaven](#), aangezien ze van mening was dat het in overeenstemming was met het subsidiariteitsbeginsel. De gelekaartprocedure werd voorts gebruikt in 2016 tegen het [voorstel tot herziening van de richtlijn betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers](#). De Commissie gaf uitgebreid [toelichting](#) bij de handhaving van haar voorstel. Zij argumenteerde dat het geen inbreuk vormde op het subsidiariteitsbeginsel aangezien de kwestie van ter beschikking gestelde werknemers per definitie grensoverschrijdend is.

21 In punt XVI van bijlage VI van het Reglement van het Europees Parlement wordt bepaald dat de Commissie juridische zaken verantwoordelijk is voor "de interpretatie, toepassing en controle van het recht van de Unie, de conformiteit van handelingen van de Unie met het primaire recht, met name de keuze van rechtsgronden en de naleving van het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel".

22 "Identiteit en Democratie" en "Renew Europe" zijn fracties in het Europees Parlement.

Deze toename met bijna 50 % van het aantal tussen 2019 en 2020 ontvangen indieningen kan worden verklaard door het feit dat het Europees Parlement in 2020, ondanks de impact van de COVID-19-pandemie, zijn normale wetgevingsnelheid bereikte, wat niet het geval was in het verkiezingsjaar 2019.

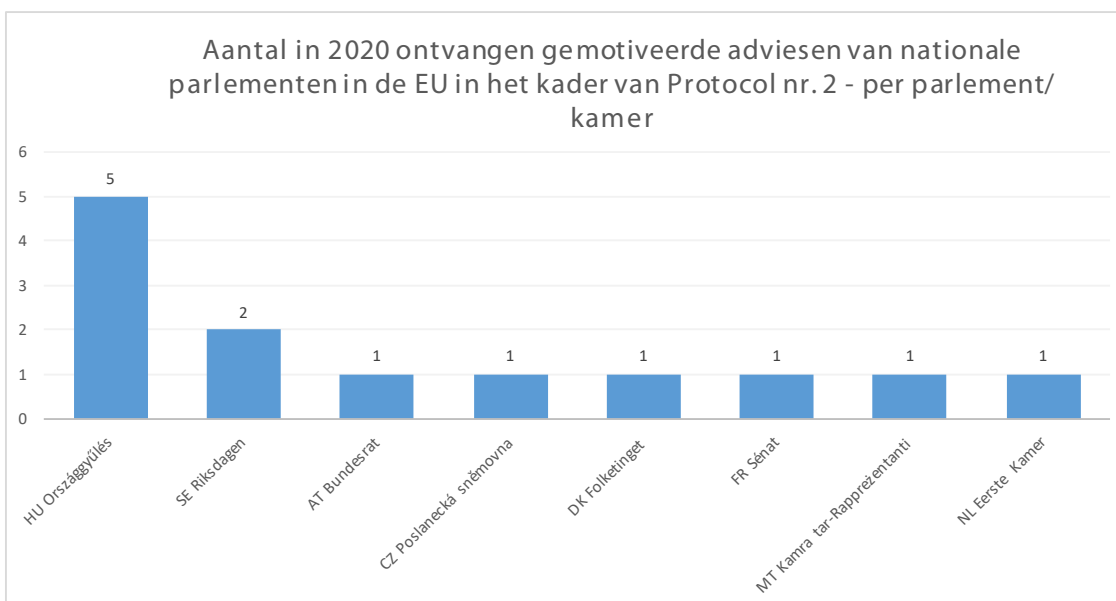
Bijdragen per parlement/kamer:

In totaal 111 bijdragen ontvangen in 2020, grafiek met indieningen per parlement/kamer.

In 2020 hebben acht van de 41 parlementen/kamers (waaronder de twee Britse kamers) gemotiveerde adviezen ingediend; vijftien van hen hebben bijdragen ingediend. De parlementen die het meest gemotiveerde adviezen toestuurden, waren het Hongaarse parlement (vijf) en het Zweedse parlement (twee). Wat bijdragen betreft, waren de actiefste parlementen/kamers het Spaanse parlement (32 bijdragen) en het Portugese parlement (26). Zie de statistieken voor 2020 in bijlage IV.

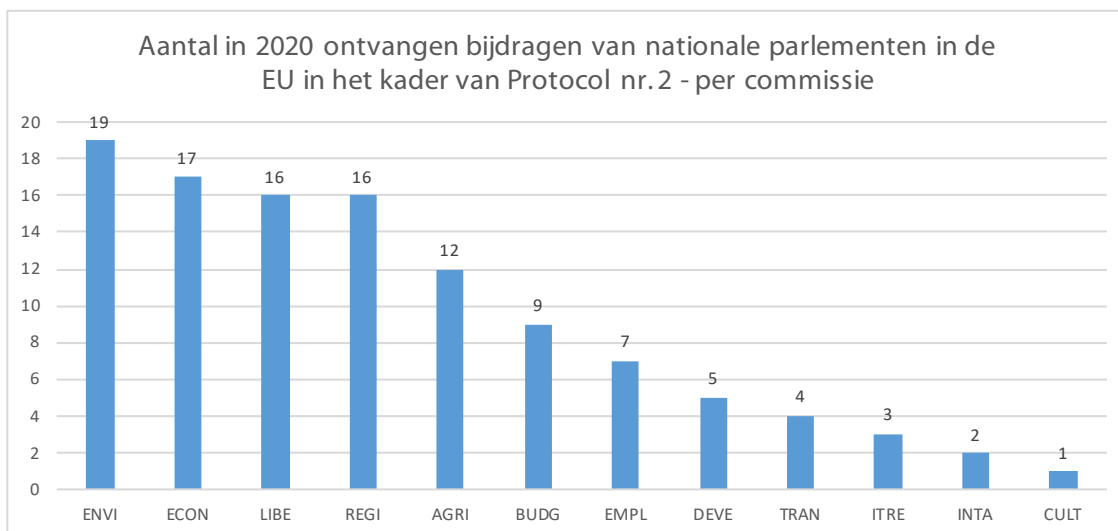
Gemotiveerde adviezen per parlement/kamer:

In totaal 13 bijdragen ontvangen in 2020, grafiek met indieningen per parlement/kamer.

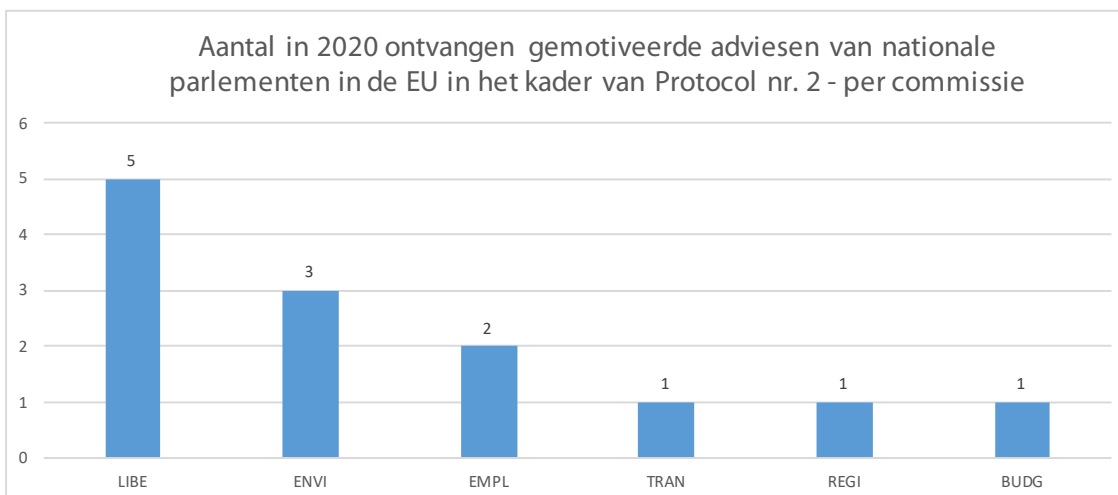
De Commissie milieubeheer ontving het grootste aantal indieningen (drie gemotiveerde adviezen en 19 bijdragen), op de tweede plaats kwam de Commissie economische en monetaire zaken (17 bijdragen) en op de derde de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (vijf gemotiveerde adviezen).

Bijdragen per commissie:

Aantal in 2020 ontvangen bijdragen per commissie.

Gemotiveerde adviezen per commissie:

Aantal in 2020 ontvangen gemotiveerde adviezen per commissie.

Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in 2009 zijn in totaal 981 ontwerpen van wetgevingshandelingen voor onderzoek doorgestuurd aan de nationale parlementen in het kader van Protocol nr. 2. In antwoord hierop heeft het Europees Parlement 3 460 voorstellen van nationale parlementen ontvangen. 487 daarvan waren gemotiveerde adviezen (14 %), de overige 2 973 waren bijdragen (86 %).

Deze statistieken bevestigen dat de nationale parlementen van de EU Protocol nr. 2 vaker gebruiken om hun mening te geven over de inhoud van de voorstellen dan over subsidiariteit. Dit zou erop kunnen wijzen dat zij inhoudelijk nauwer betrokken willen zijn bij het wetgevingsproces.

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen zorgt ervoor dat alle indieningen van de nationale parlementen ter beschikking worden gesteld van de leden, politieke organen en diensten van het Europees Parlement. Ook verstrekt het directoraat de leden, politieke organen en diensten, en met name rapporteurs, gedurende de gehele wetgevingscyclus specifieke expertise en briefings over de indieningen van de parlementen van de EU-lidstaten; deze indieningen worden gebruikt als input voor het opstellen van commissieverslagen en voor dialoogonderhandelingen met de Raad. Het directoraat verstrekt ook feiten, cijfers en statistieken over het aantal en de aard van deze documenten en beheert de databank CONNECT²³, die alle gemotiveerde adviezen en bijdragen van de nationale parlementen bevat.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- De COVID-19-pandemie heeft invloed gehad op het aantal en de beleidsterreinen van voorstellen en heeft de wetgevingscyclus verkort, zodat de EU snel kon inspelen op de verspreiding van de pandemie in de EU. Zo werden sommige wetten gezien de urgentie van de gezondheidssituatie in alle lidstaten via een versnelde procedure aangenomen, met als gevolg dat de raadplegingsperiode van acht weken niet kon worden gehandhaafd.

5.1.3 Maandelijks nota over de stand van zaken (State of Play Note)

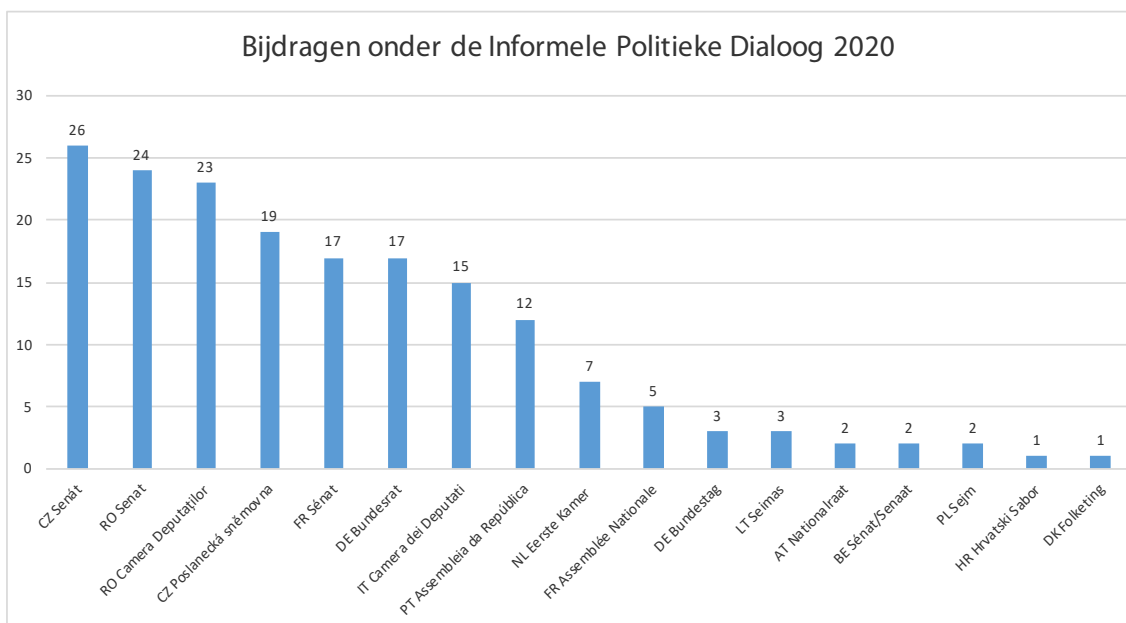
Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen stelt maandelijks een nota op over de stand van zaken met betrekking tot de gemotiveerde adviezen en bijdragen die zijn ingediend in het kader van Protocol nr. 2 (de State of Play Note). Deze nota, die aan de leden, de betrokken diensten van het Europees Parlement en de nationale parlementen wordt toegezonden, geeft een overzicht van alle sinds de vorige nota ontvangen indieningen en heeft betrekking op alle wetgevingsdossiers die op de agenda van de komende plenaire vergadering van het Europees Parlement staan. De nota wordt tevens opgenomen in het vergaderdossier van de Conferentie van commissievoorzitters van het Europees Parlement. Bovendien wordt de nota vóór elke plenaire vergadering van het Europees Parlement gepubliceerd op de website van het directoraat.

²³ Zie voor meer informatie hoofdstuk 7.2.

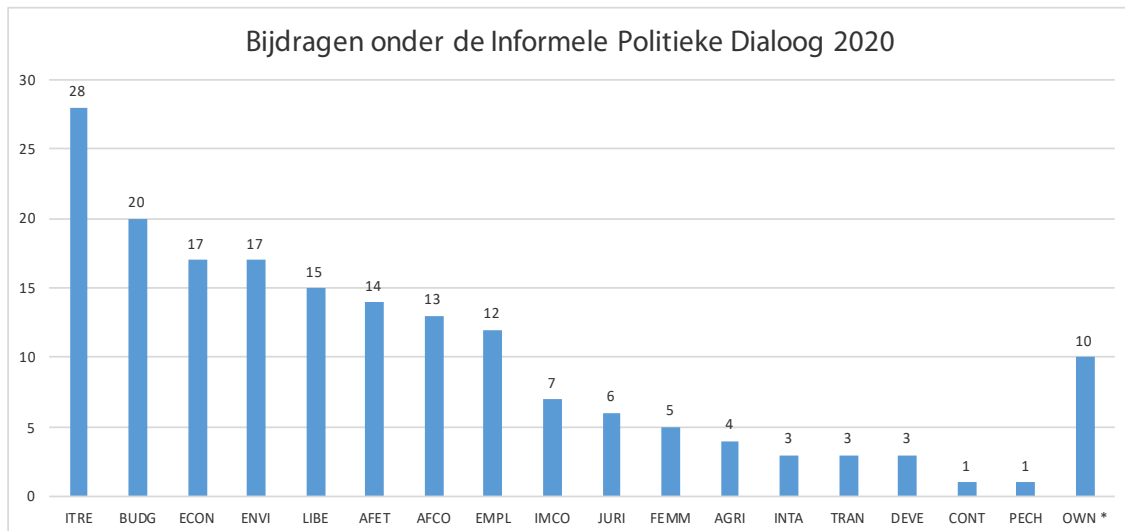
5.2 Informele politieke dialoog en Protocol nr. 1 bij de Verdragen

Protocol nr. 1 bij het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt dat de nationale parlementen van de EU opmerkingen kunnen maken over wetgevingsdossiers die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen, alsook over niet-wetgevingsdocumenten, bijvoorbeeld over lopende debatten op Europees niveau, groenboeken en witboeken van de Commissie of mededelingen van de Commissie. Deze bijdragen vallen onder de informele politieke dialoog.

Ook in 2020 maakten de nationale parlementen in de EU actief gebruik van dit instrument en dienden zij 179 bijdragen in. In dit verband waren de drie actiefste parlementen/kamers in 2020 de Tsjechische Senaat (26), de Roemeense Senaat (24) en de Roemeense Kamer van Afgevaardigden (23).

De vier commissies die de meeste IPD-bijdragen ontvingen waren de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE) met 28, de Begrotingscommissie (BUDG) met 20, de Commissie economische en monetaire zaken (ECON) met 17, en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI) met eveneens 17 bijdragen.

10 initiatiefadviezen (OWN) van nationale parlementen zijn niet toegewezen aan commissies van het Europees Parlement. Zie voor de volledige lijst van commissies van het Europees Parlement en hun afkortingen <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/about/list-of-committees>

Sinds 2009 heeft het Europees Parlement van de nationale parlementen 2 444 bijdragen uit hoofde van Protocol nr. 1 ontvangen. Deze bijdragen zijn gepubliceerd in de databank CONNECT²⁴. Gedetailleerde statistieken over de in 2020 in het kader van de informele politieke dialoog ontvangen bijdragen zijn te vinden in bijlage V.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Het aantal in het kader van de informele politieke dialoog ingediende bijdragen is met 55 % gestegen, van 115 in 2019 tot 179 in 2020. Deze stijging is hoogstwaarschijnlijk toe te schrijven aan het feit dat 2020 het eerste jaar na de Europese verkiezingen was. Ook vonden in 2020 de onderhandelingen over het nieuwe MFK plaats.
- De nationale parlementen geven dikwijls een samenvatting in het Engels van hun opmerkingen in de nationale taal uit hoofde van Protocol nr. 2 en Protocol nr. 1. Dit maakt het werk van de wetgevers gemakkelijker.

²⁴ <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/informal-political-dialogue>

6. NETWERKEN EN UITWISSELING VAN INFORMATIE

6.1 Interparlementaire uitwisseling van EU-informatie (IPEX)

Het doel van de interparlementaire uitwisseling van EU-informatie (IPEX) is ondersteuning van de interparlementaire samenwerking via een platform en een netwerk voor elektronische uitwisseling van EU-gerelateerde informatie tussen de parlementen in de EU. IPEX werd opgestart als initiatief van de nationale parlementen in de EU. Het Europees Parlement bood technische ondersteuning bij de ontwikkeling ervan. Momenteel maken 39 kamers van 27 nationale parlementen en het Europees Parlement bij hun dagelijkse werkzaamheden gebruik van IPEX. IPEX wordt voortdurend verbeterd om tegemoet te komen aan de veranderende behoeften van de gebruikers. Het uiteindelijke doel is dat IPEX de "one stop shop" voor interparlementaire activiteiten wordt.

IPEX wordt soms "instrument" genoemd, dan weer "platform" of "netwerk". Deze drie definities geven weer hoe het instrument is geëvolueerd. Het heeft zich langzaam ontwikkeld van een instrument tot een echt netwerk.

Het jaar 2020 begon met een zeer positieve ontwikkeling voor IPEX. Het Europees Parlement maakte tijdens de vergadering van het IPEX-bestuur in Wenen en vervolgens tijdens de vergadering van de secretarissen-generaal van de EU bekend dat het de vereiste IT-ontwikkeling voor de nieuwe, langverwachte IPEX-website v3 kan uitvoeren. Dit luidde de slotfase in van het IPEX-werkprogramma 2017-2020.

Sinds zijn instelling wordt IPEX gekenmerkt door voortdurende ontwikkeling. De voorbereiding van het nieuwe IPEX-platform (IPEX v3) en de goedkeuring van een tweede meerjarig werkprogramma waren dan ook een zeer ambitieus project en een veeleisende werklast voor alle bij de IPEX-ervaring betrokken actoren.

De productie en realisering van het nieuwe platform werden uitgevoerd door het directoraat-generaal Innovatie en Technische Ondersteuning (DG ITEC) van het Europees Parlement. De werkzaamheden werden het hele jaar door voortgezet, ook al veranderden de prioriteiten van DG ITEC drastisch vanwege de pandemie en de digitale sprong naar voren die hierdoor noodzakelijk was. Het oorspronkelijke tijdschema voor de lancering van de nieuwe website in december kon niet worden gehaald, maar alle parlementen hadden unaniem begrip voor deze lichte tegenslag.

De verschillende IPEX-organen (bestuur, werkgroepen, voorzitters) wijdden hun enige fysieke vergadering (Wenen, 17 januari, onder Oostenrijks voorzitterschap) en de diverse vergaderingen op afstand (5 juni, 15 oktober, 26 november, onder het Finse voorzitterschap) aan een grondige herziening van de werkzaamheden die de afgelopen drie jaar zijn verricht, en aan de ontwikkeling van een nieuw werkprogramma voor de komende drie jaar. Ook IPEX moest terugblikken om zich op de toekomst te kunnen voorbereiden.

Het besluit over de formele goedkeuring van het nieuwe werkprogramma werd uitgesteld tot de bestuursvergaderingen van 2021, deels omdat de geplande ontwikkelingen van IPEX een aanzienlijke

uitbreiding van zijn werkterrein met zich meebrengen. Deze vertraging vloeit voort uit een gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid voor IPEX en uit de gezamenlijke bedoeling de capaciteiten van IPEX zo optimaal mogelijk te blijven benutten. Het nieuwe netwerk is evenals de nieuwe website bedoeld om de werking van het IPEX-netwerk te verbreden tot veel meer dan een instrument voor subsidiariteitstoetsing en een register van documenten voor interparlementaire vergaderingen en conferenties. De Finse voorzitter van IPEX streefde naar een “voortschrijdend werkprogramma” dat op elk moment tijdens de uitvoering ervan kan worden herzien, indien het bestuur daartoe besluit. Uit de besprekingen kwam naar voren dat de technische nauwkeurigheid van de databank, alsook het nut, de toegankelijkheid en de betrouwbaarheid van het gehele IPEX-netwerk, als topprioriteiten van het voortschrijdend werkprogramma moeten worden gehandhaafd.

Tegelijkertijd zal IPEX, dankzij de geavanceerde functies die het nieuwe digitale systeem biedt, de parlementen meer mogelijkheden bieden om alle soorten parlementaire documenten en informatie uit te wisselen. IPEX moet daarom openstaan voor nieuwe interparlementaire initiatieven en ontwikkelingen, waaronder de versterking van interparlementaire thematische netwerken (met name het netwerk voor ondersteuning van de democratie, en eventueel het netwerk voor het Europees semester en milieubeheer).

De nieuwe functies van het IPEX v3-platform vereisen dat in het nieuwe werkprogramma consequent aandacht wordt besteed aan opleidingsactiviteiten, met het oog op nauwkeurige inbreng van een netwerk van specifieke correspondenten en vergroting van het nut van IPEX voor zowel interne als externe gebruikers.

De nieuwe tools van de website zullen ook een belangrijke rol spelen bij de bevordering van parlementaire en interparlementaire activiteiten op het gebied van Europese aangelegenheden. De IPEX-website moet worden beschouwd als de vindplaats van informatie over EU-gerelateerde activiteiten, documenten en IPC's van de nationale parlementen. Deze ontwikkelingen zouden IPEX ook in staat stellen zich tot andere gebruikers dan de nationale correspondenten te richten, en op een bredere manier. Deze aanpak creëert nieuwe mogelijkheden om het potentiële publiek van IPEX uit te breiden, hetgeen het platform zichtbaarder maakt.

IPEX-statistieken²⁵: IPEX publiceert momenteel meer dan 112 000 pagina's afkomstig van de nationale parlementen en de EU-instellingen, met informatie over parlementaire controle in bijna 84 000 documenten die door de nationale parlementen zijn geproduceerd en aan circa 12 000 dossiers zijn gekoppeld. In 2020 werden in totaal 1 092 wetgevings- en niet-wetgevingsdocumenten in IPEX opgeslagen (2019: 812; 2018: 1053; 2017: 1064; 2016: 805).

In 2020 had de IPEX-website 426 136 unieke bezoekers, hetgeen een bevestiging is van de algehele opwaartse trend van de afgelopen jaren (2019: 342 355; 2018: 285 881; 2017: 307 737; 2016: 253 264; 2015: 234 480). Het aantal bekeken pagina's – 25 383 775 – was weliswaar lager dan het recordaantal bekeken pagina's van 2019, maar bedraagt nog steeds ruimschoots meer dan in de voorgaande jaren (2019: 43 097 236; 2018: 15 939 723; 2017: 5 736 506).

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- In dit jaar startte het Europees Parlement de ontwikkeling van het nieuwe IPEX v3-platform. Er is een begin gemaakt met de goedkeuring van een voortschrijdend IPEX-werkprogramma voor de komende drie jaar.

25 Statistieken van 15 januari 2021.

6.2 Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)

Bij het ECPOD, dat gezamenlijk wordt beheerd door het Europees Parlement en de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, zijn 66 parlementaire kamers (waaronder 39 uit de Europese Unie) uit 54 landen en EU-instellingen aangesloten. Bijna 120 correspondenten en waarnemende correspondenten vertegenwoordigen hun respectieve parlementen binnen het netwerk en werken mee aan de hoofdactiviteiten van het ECPOD, namelijk een intensieve uitwisseling van informatie en optimale praktijken.

Het ECPOD-netwerk was tijdens de gezondheidscrisis zeer actief en wisselde voortdurend informatie en ervaringen uit over de wijze waarop parlementen op de uitdagingen van de pandemie hebben gereageerd. De COVID-19-uitbraak had uiteraard grote gevolgen voor de parlementaire werkzaamheden en er zijn talrijke verzoeken om

informatie verstuurd over de wijze waarop andere kamers met de situatie omgaan (zie ook bijlage VI). Naar aanleiding van de enorme hoeveelheid verzamelde informatie is op de ECPOD-website speciaal een nieuwe COVID-19-pagina aangemaakt. Dit bleek nuttig en zeer succesvol, omdat deze pagina het veel gemakkelijker maakte om toegang te krijgen tot gedeelde gegevens.

Vanwege de gezondheidscrisis en het feit dat het onmogelijk was om reguliere, fysieke statutaire vergaderingen en seminars van het ECPOD te organiseren, was het noodzakelijk om te innoveren en gebruik te maken van videoconferentietechnologieën, zodat essentiële activiteiten konden worden voortgezet. Een van de belangrijkste doelstellingen van de ECPOD-vergaderingen is het onderhouden van een netwerk van persoonlijke contacten tussen collega's van nationale parlementen ter bevordering van de uitwisseling van informatie, ideeën, ervaringen en goede praktijken. De grote verdienste van de webinars, die in de tweede helft van het jaar werden georganiseerd, was dat zij een grootschaliger deelname van collega's mogelijk maakten, van wie enkelen niet zouden hebben kunnen reizen. Het is dan ook zeer waarschijnlijk dat deze praktijk zich de komende jaren zal ontwikkelen, althans voor sommige vergaderingen.

Het jaar 2020 heeft het ECPOD ook een grotere meerwaarde en meer doeltreffendheid gebracht. Er werd met name bijzondere aandacht besteed aan het zichtbaarder maken van de omvangrijke informatiestroom die voortkwam uit de antwoorden op verzoeken om vergelijkende gegevens. Dit werd voornamelijk bereikt door de website te wijzigen en de publicatie van meer definitieve samenvattingen aan te moedigen, welke op grotere schaal kunnen worden gedeeld met de verschillende betrokken parlementaire diensten.

i. Verzoeken om vergelijkende gegevens

In 2020 dienden de bij het ECPOD aangesloten parlementen 326 verzoeken om vergelijkende gegevens in bij het netwerk en 8 475 antwoorden – ten opzichte van 2019 vormt dit een stijging van 306 verzoeken en 7 310 antwoorden.

Het is niet verwonderlijk dat het ECPOD-netwerk sinds maart 2020 veel verzoeken in verband met COVID-19 heeft ontvangen: bijna een derde van het totale aantal verzoeken in april en mei. Er was duidelijk behoefte aan het uitwisselen van informatie over de wijze waarop andere parlementen hebben gereageerd, en aan het leren van elkaars ervaringen. Gezien de groeiende stroom verzoeken en antwoorden heeft het secretariaat van het ECPOD in april 2020 besloten een speciale COVID-19-pagina aan te maken op de ECPOD-website om de grote informatiestroom in banen te leiden.

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen verleende tevens steun aan de diensten van het Europees Parlement door hun verzoeken door te geven aan het ECPOD-netwerk. Het Europees Parlement heeft in 2020 in totaal 12 verzoeken bij het ECPOD-netwerk ingediend. Dit vormt een lichte daling ten opzichte van 2019: in dat jaar diende het Europees Parlement 16 verzoeken in. Niettemin heeft het Europees Parlement 81 antwoorden gegeven op verzoeken van andere ECPOD-parlementen, een aanzienlijke stijging ten opzichte van de 29 antwoorden die het in 2019 gaf, en ten opzichte van de 31 antwoorden in 2018.

ii. Definitieve samenvattingen

Er wordt al geruime tijd overwogen hoe het opstellen van definitieve samenvattingen kan worden aangemoedigd, maar er is nog geen oplossing gevonden. In augustus 2020 bevestigde het merendeel van de antwoorden van correspondenten op verzoek 4 475 over de efficiëntie van het ECPOD dat er behoefte is aan overeenstemming over een methode en over gemeenschappelijke richtsnoeren, zodat definitieve samenvattingen geharmoniseerd kunnen worden en zichtbaarder gemaakt.

In dit verband werd met de nieuwe versie van de ECPOD-website, die in oktober 2020 met ondersteuning van de IT-diensten van het Europees Parlement online ging, beoogd om het dashboard van de correspondenten dusdanig te wijzigen dat zij verzocht worden hun definitieve samenvatting in te dienen, en om de op de ECPOD-website geüploade samenvattingen zichtbaar te maken. Naar aanleiding van deze overwegingen nam het percentage definitieve samenvattingen van het ECPOD in 2020 aanzienlijk toe: 28,8 % van de verzoeken leidde tot de publicatie van een analyse van de antwoorden (tegenover 16 % in 2019 en 11,3 % in 2018).

iii. Statutaire vergaderingen

De vergadering van het uitvoerend comité, die in maart in Straatsburg zou plaatsvinden, werd geannuleerd vanwege de uitbraak van het coronavirus. Het uitvoerend comité vergaderde op afstand op 26 mei en 1 juli via PACE in Straatsburg en op 25 september via het Finse parlement. Het belangrijkste doel van deze vergaderingen was de voorbereiding van de aanstaande jaarlijkse conferentie.

Het uitvoerend comité was ingenomen met de speciale rubriek op de ECPOD-website die gewijd is aan alle verzoeken en antwoorden van parlementen in het kader van COVID-19. Het comité benadrukte dat het ECPOD in deze periode van beperkingen een belangrijke rol speelt bij de uitwisseling van informatie en optimale praktijken, en dat het heeft getoond relevant en effectief te zijn. Het uitvoerend comité heeft ook het initiatief genomen tot overdenking van de efficiëntie van de workflow van het ECPOD.

Vanwege de onzekerheid over de ontwikkeling van de COVID-19-pandemie en de door elk parlement getroffen reis- en vergaderbeperkingen, vond de jaarlijkse conferentie van ECPOD-correspondenten in oktober 2020 op afstand plaats via Skopje (Noord-Macedonië). Om het ECPOD-netwerk efficiënter te maken, heeft de jaarlijkse conferentie van correspondenten de door het uitvoerend comité opgestelde conclusies over de efficiëntie van het ECPOD goedgekeurd en is zij van mening dat het schrijven van definitieve samenvattingen sterk moet worden aanbevolen, aangemoedigd en met technologische middelen ondersteund. De EU-correspondenten van ECPOD worden aangemoedigd om in het kader van de netwerken van nationale parlementen in de EU (IPEX, vertegenwoordigers van de nationale parlementen in het Europees Parlement, COSAC), informatie uit te wisselen met al hun collega's die betrokken zijn bij interparlementaire betrekkingen. Tevens werd voorgesteld het Europees Parlement te laten onderzoeken of er mogelijke verbanden bestaan tussen IPEX en vertegenwoordigers van de nationale parlementen om parallele onderzoeken te voorkomen.

iv. Seminars

In 2020 heeft de uitbraak van COVID-19 dramatische gevolgen gehad voor de organisatie van ECPOD-seminars. Aan het begin van de lockdown werd besloten alle vergaderingen te annuleren of uit te stellen. Naarmate de pandemie voortduurde werd overwogen om tijdens het tweede semester seminars op afstand te houden. Veel seminars werden echter uitgesteld tot 2021, omdat goede netwerkvorming tussen de deelnemers zou worden belemmerd door de fysieke afstand en de korte duur van een virtuele vergadering.

Ondanks de buitengewone omstandigheden vond op 12 en 13 november 2020 het door het Europees Parlement georganiseerde jaarlijkse seminar plaats in het kader van het ECPOD-aandachtsgebied bibliotheken, onderzoeksdiensten en archieven – als online-evenement. Dit seminar op afstand trok 50 deelnemers uit 23 parlementaire kamers en internationale organisaties, en bood een forum voor uitwisseling tussen parlementaire onderzoeksdiensten, bibliotheken en documentatiediensten over de wijze waarop de coronacrisis de werkwijzen, producten, diensten en middelen heeft beïnvloed en welke veranderingen en innovaties ingang hebben gevonden om voortzetting van de werkzaamheden te waarborgen.

Mevrouw Dita Charanzová, ondervoorzitter van het Europees Parlement bevoegd voor de betrekkingen met de nationale parlementen, de heer Rainer Wieland, ondervoorzitter van het Europees Parlement, en de heer Klaus Welle, secretaris-generaal van het Europees Parlement, namen als spreker deel aan het seminar en gaven hun visie op de vraag hoe het Europees Parlement tijdens de pandemie zijn werkzaamheden had voortgezet. Het ECPOD-secretariaat was tevens betrokken bij de organisatie van twee webinars vanuit Wenen op het gebied van parlementaire praktijken en procedures, in nauwe samenwerking met het Oostenrijkse parlement: op 6 juni het webinar

“Parlementair privilege en de algemene verordening gegevensbescherming”, en op 12-13 november het webinar “Parlementen, constitutionele wetgeving en constitutionele verandering”.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- In 2020 zijn verschillende wijzigingen aangebracht op de ECPOD-website. De belangrijkste daarvan zijn verbeteringen om de definitieve samenvattingen zichtbaarder te maken.
- Bredere deelname aan webinars.

6.3 Steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap

Het Europees Parlement heeft onafgebroken toegewerkt naar nauwe samenwerking tussen zijn eigen administratieve diensten en die van de nationale parlementen, met name in de voorbereidende fase van de parlementaire dimensie van elk voorzitterschap van de Raad. Het Europees Parlement biedt elk parlement van het aantredende voorzitterschap de gelegenheid om deel te nemen aan een voor medewerkers georganiseerd programma in Brussel met het oog op de voorbereiding van activiteiten in het kader van de parlementaire dimensie van het voorzitterschap. Het Europees Parlement kan het parlement van het voorzitterschap een op maat gemaakt steunprogramma bieden, op basis van specifieke vragen, behoeften en prioriteiten. Dit initiatief biedt de mogelijkheid tot netwerken en het opbouwen van persoonlijke contacten met alle betrokkenen, en maakt een effectieve uitwisseling van informatie en expertise mogelijk, waardoor het verdere werk wordt vergemakkelijkt en de consistentie wordt gewaarborgd. Het Europees Parlement kan de kosten van het programma delen met het betreffende nationale parlement.

In de afgelopen jaren heeft een aantal EU-lidstaten voor het eerst het EU-voorzitterschap van de Raad bekleed. De parlementen van deze landen toonden zich bijzonder geïnteresseerd in het door het Europees Parlement aangeboden steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap. Het Kroatische voorzitterschap sloot de lijst van EU-landen die voor het eerst na hun toetreding het voorzitterschap van de Raad bekleden. Niettemin heeft het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen besloten het steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap uit te breiden tot alle toekomstige voorzitterschappen, omdat het een nuttig instrument is gebleken tijdens de voorbereidende fase van de voorzitterschappen en omdat de interparlementaire samenwerking voortdurend evolueert. De afgelopen jaren hebben de voorzitterschappen van de Raad van de EU extra nadruk gelegd op en meer geïnvesteerd in de parlementaire dimensie, zodat zij tijdens het semester van hun voorzitterschap een groter aantal evenementen, vergaderingen en initiatieven kunnen organiseren dan tien jaar geleden het geval was.

Als gevolg daarvan werd in januari 2020 in Brussel een studiebezoek georganiseerd voor 20 ambtenaren van de Portugese Assembleia da República, die verantwoordelijk zouden zijn voor de voorbereiding van de parlementaire dimensie van het Portugese voorzitterschap in de eerste helft van 2021. Dit programma op maat omvatte contacten met de bevoegde commissiesecretariaten van het Europees Parlement, de dienst Protocol en de beleidsondersteunende afdelingen. De vergaderingen waren bedoeld om ervaringen en optimale praktijken uit te wisselen met betrekking tot de organisatie van grote interparlementaire vergaderingen en conferenties, zoals de IPC over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de EU, de IPC over het GBVB/GVDB en de vergaderingen van de GPC over Europol. De Portugese ambtenaren kregen de gelegenheid om persoonlijke contacten te leggen met hun gesprekspartners van het Europees Parlement, waarbij deze contacten de organisatie van de parlementaire dimensie van het Portugese voorzitterschap hebben vergemakkelijkt.

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen heeft het steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap aangepast aan de bijzondere omstandigheden, waarin reizen en fysieke vergaderingen beperkt waren, en was bereid "virtuele bezoeken" aan te bieden aan geïnteresseerde aanstaande voorzitterschappen zolang dit nodig was. De voorbereidingen van de start van het programma voor het parlement van het Sloveense voorzitterschap begin 2021 vonden plaats tijdens het laatste trimester van 2020.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- In 2020 was het Kroatische voorzitterschap het laatste van de EU-landen die voor het eerst na hun toetreding het voorzitterschap van de Raad bekleedden. Het steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap is uitgebreid tot alle toekomstige voorzitterschappen.

6.4 Netwerk van vertegenwoordigers van de nationale parlementen in de EU in Brussel

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen ontvangt en ondersteunt ambtelijke vertegenwoordigers die door de nationale parlementen/kamers van de EU zijn toegewezen aan het Europees Parlement. Met het oog op het versterken van de interparlementaire samenwerking in de EU stelt het Europees Parlement vertegenwoordigers op verzoek al sinds 1991 kosteloos kantoor- en andere interne voorzieningen ter beschikking in zijn gebouwen in Brussel en Straatsburg.

De nationale parlementen in de EU sturen nationale ambtenaren naar Brussel ter bevordering van de betrekkingen met de EU. Momenteel bezetten 56 personeelsleden²⁶ van de 27 nationale parlementen van de EU 36 kantoren in de gebouwen van het Europees Parlement²⁷. Deze nationale ambtenaren hebben niet alleen administratieve taken, maar zijn ook verantwoordelijk voor het delen van informatie (tweerichtingsverkeer tussen het EP en de nationale parlementen in de EU) – een belangrijke factor in EU-aangelegenheden.

De vertegenwoordigers werken in het gebouw waar het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen is gevestigd. Dit brengt tal van synergieën tot stand en maakt uitwisseling eenvoudiger. Naar aanleiding van de coronapandemie in 2020 zijn het directoraat en de vertegenwoordigers met succes overgestapt op overwegend telewerken, evenals het merendeel van de administratie van het Europees Parlement, waarbij zij gehoor gaven aan de instructies van de voorzitter en secretaris-generaal van het Europees Parlement. Veel vertegenwoordigers zijn teruggekeerd naar hun eigen land om van daaruit te telewerken. De vertegenwoordigers van de nationale parlementen moesten dezelfde beperkingen met betrekking tot werken op kantoor naleven als de andere personeelsleden van het Europees Parlement. Bijgevolg konden ook zij gebruikmaken van bepaalde diensten, zoals het COVID-19-testcentrum in het Europees Parlement.

Aangezien fysieke vergaderingen niet meer mogelijk waren, organiseerde het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen in samenwerking met collega's van DG EXPO in de tweede helft van het jaar diverse virtuele workshops en presentaties met de vertegenwoordigers, met name op het gebied van de externe betrekkingen van het Europees Parlement.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- De door de pandemie veroorzaakte problemen hebben een sterke weerslag gehad op het werk van vertegenwoordigers van de nationale parlementen, waarbij velen van hen overgingen tot telewerken vanuit hun eigen land. De vertegenwoordigers die vanuit de gebouwen van het Europees Parlement werkten, moesten dezelfde beperkingen naleven als het personeel van het Parlement, maar konden om die reden ook gebruikmaken van bepaalde diensten, zoals het COVID-19-testcentrum.
- Fysieke bijeenkomsten of workshops met de vertegenwoordigers werden onderbroken. Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen heeft in samenwerking met collega's van DG EXPO diverse virtuele workshops en presentaties gehouden, met name op het gebied van externe betrekkingen.

²⁶ Een lijst van vertegenwoordigers van de nationale parlementen is te vinden op: <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/networks/representatives-of-national-parliaments>

²⁷ Situatie per 15 januari 2020, met inbegrip van het COSAC-secretariaat en de IPEX-informatiefunctionaris.

6.5 Seminars voor personeel

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen organiseert sinds 2019 een reeks seminars voor het personeel van de nationale parlementen/kamers in de EU. Deze seminars waren bedoeld om personeelsleden van de nationale parlementen en het Europees Parlement samen te brengen, om relevante Europese onderwerpen te presenteren en te bespreken, van elkaar te leren en optimale praktijken uit te wisselen. Dit is in overeenstemming met de resolutie van het Europees Parlement over de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen betreffende de nationale parlementen²⁸, waarin wordt gesteld dat “een betere interactie en betere uitwisseling van informatie tussen EP-leden en parlementsleden en ook tussen ambtenaren van de nationale parlementen kan bijdragen tot een betere controle van het Europees debat op nationaal niveau en aldus een echte Europese parlementaire en politieke cultuur kan bevorderen”.

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling in de afgelopen jaren was dat er, naast interparlementaire samenwerking op politiek niveau, seminars voor personeel werden georganiseerd om de technische uitwisselingen op personeelsniveau te vergemakkelijken. Dergelijke seminars vormen een belangrijk platform voor de parlementaire diensten om specifiekere en gerichtere uitwisselingen te houden op gebieden van gemeenschappelijk belang. De seminars vormen een dynamisch element van de werkzaamheden van zowel het Europees Parlement als de nationale parlementen in de EU.

Op 16 en 17 januari 2020 organiseerde het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen in samenwerking met de afdeling Ondersteuning economische governance (EGOV) van het directoraat-generaal Intern Beleid het seminar “De start van de cyclus van het Europees semester 2020”, waaraan 44 personeelsleden van nationale parlementen/kamers deelnamen. Het seminar was gericht op het delen van de nieuwste informatie over het Europees semester, met inbegrip van de nieuwe economische prioriteiten, en op het versterken van de samenwerking en het verbeteren van het inzicht in de nieuwe cyclus van het Europees semester door middel van het delen van kennis en het uitwisselen van optimale praktijken.

Een ander seminar voor personeel over de wereldwijde dialoog over doorlichting van wetgeving achteraf, dat gepland was voor 23-24 april en georganiseerd werd door de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement (EPRS) en het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen in samenwerking met de OESO en de Westminster Foundation for Democracy, werd geannuleerd vanwege de pandemie. Men hoopte dat het seminar in 2021 opnieuw georganiseerd zou kunnen worden.

Op 22 september organiseerde DG EXPO een virtueel personeelsseminar om een netwerk op te zetten voor collega's die werkzaam zijn op het gebied van democratieondersteuning en capaciteitsopbouw. Dit seminar trok 46 deelnemers, afkomstig van 26 kamers van nationale parlementen. Het seminar werd gefaciliteerd door het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen.

Het Environmental Exchange Network, dat bestaat uit administratieve entiteiten die verantwoordelijk zijn voor het milieubeheer van parlementen, heeft op 27 november 2020 een virtueel seminar georganiseerd. Het seminar werd mede georganiseerd door de afdeling EMAS van het Europees Parlement en de kanselarij van het Oostenrijkse parlement.

²⁸ [Resolutie van het Europees Parlement van 19 april 2018 over de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen betreffende nationale parlementen.](#)

Aanvankelijk was er ook een personeelsseminar gepland voor de medische diensten van de nationale parlementen van de EU, maar dit initiatief werd ingehaald door de gebeurtenissen.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Ondanks de uitdagingen die de pandemie met zich meebracht, werd een aantal personeelsseminars georganiseerd, meestal in virtuele vorm.
- Er werd een handboek voor personeelsseminars opgesteld dat de organisatie ervan in de toekomst gemakkelijker moet maken.

7. TOOLS EN ONDERSTEUNINGSACTIVITEITEN

7.1 Organisatie van vergaderingen op afstand en videoconferenties

Al vóór de COVID-19-pandemie maakte het Europees Parlement gebruik van videoconferenties als tool om de interparlementaire samenwerking te vergemakkelijken. Het Europees Parlement beschikt al geruime tijd over technische oplossingen die videoconferenties met een zeer hoge beeld- en geluidskwaliteit mogelijk maken, evenals vertolking in verschillende talen. Het gebruik van videoconferenties bleef evenwel beperkt. Tijdens de gezondheids crisis heeft de noodzaak om de manier van werken en samenwerken aan te passen, geleid tot een enorme digitale en technische sprong voorwaarts bij de organisatie van parlementaire vergaderingen op afstand, zoals uiteengezet wordt in verschillende delen van dit verslag²⁹.

Het Europees Parlement is, vanwege zijn specifieke samenstelling van leden uit 27 verschillende landen, al geruime tijd vertrouwd met de voordelen van videoconferenties: ze maken regelmatig contact tussen parlementsleden mogelijk en verminderen tegelijkertijd de reistijd, de kosten van dienstreizen en de koolstofvoetafdruk. Al met al zijn videoconferenties een kosteneffectief en milieuvriendelijk instrument voor het organiseren van vergaderingen. Daarom is er een passende hoeveelheid middelen geïnvesteerd in de ondersteuning ervan. Wat de interparlementaire samenwerking betreft, heeft de werkgroep die onder het Finse voorzitterschap is opgericht om de richtsnoeren voor interparlementaire samenwerking in de EU te actualiseren, aangegeven dat een beter gebruik van moderne communicatiemiddelen de interparlementaire samenwerking verder zou kunnen vergemakkelijken, zowel in bilaterale als in multilaterale context. Toch werden er in 2019 slechts drie videoconferenties in het kader van de interparlementaire samenwerking georganiseerd. Dit lijkt onder meer het gevolg te zijn van verschillende beperkingen, ook van technische aard, en aan een gebrek aan adequate of compatibele apparatuur in bepaalde nationale parlementen.

De uitbraak van COVID-19 en de reis- en verplaatsingsbeperkingen die deze met zich meebracht, hebben alle parlementen ertoe gedwongen bijzondere inspanningen te leveren om hun kerntaken in 2020 te kunnen blijven vervullen. Voor veel parlementen betekende dit het versnellen van de uitrol van technische oplossingen ter ondersteuning van vergaderingen op afstand. De parlementaire en interparlementaire samenwerking kampte aan het begin van de pandemie met een terugslag, maar paste zich snel aan de nieuwe realiteit aan. De uitwisseling van informatie, de uitwisseling van standpunten en de parlementaire vergaderingen zijn op afstand opnieuw van start gegaan.

29 Zie bijvoorbeeld deel I: 'De gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de interparlementaire samenwerking'.

Mevr. Roberta Metsola, eerste ondervoorzitter van het EP, en mevr. Dita Charanzová, ondervoorzitter van het EP, spreken op afstand tijdens de virtuele COSAC-conferentie in Berlijn © Duits voorzitterschap

Het Europees Parlement maakte bij commissievergaderingen en interparlementaire conferenties gebruik van een platform voor meertalige vergaderingen met volledige vertolking. Het Parlement organiseerde in 2020 op commissieniveau diverse interparlementaire vergaderingen op afstand, te weten de GPC voor Eurojust, de conferentie op hoog niveau over migratie en asiel, en 4 ICM's, waaronder een ICM over de evaluatie van Eurojust.

Vergaderingen op afstand zijn ook bijzonder efficiënt gebleken voor informele briefings, ad-hocvergaderingen en gerichte uitwisselingen met sprekers op hoog niveau.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Vergaderingen op afstand via videoconferenties, die in 2019 nog zeer beperkt plaatsvonden, werden in 2020 standaardcommunicatiekanalen, en varieerden van informele bilaterale videovergaderingen tot complexe conferenties op hoog niveau met talrijke deelnemers.
- Een groter aantal parlementsleden en leden van het Europees Parlement nam deel aan de vergaderingen op afstand, evenals veel sprekers op hoog niveau die eerder bereid leken te zijn tot het bijwonen van vergaderingen op afstand dan tot fysieke vergaderingen.
- Het Europees Parlement heeft een enorme sprong voorwaarts gemaakt bij het verwerven van technische expertise en de nodige middelen om vergaderingen op afstand te organiseren.

7.2 CONNECT – de databank van het Europees Parlement met indieningen van nationale parlementen

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen voorziet de leden (met name de rapporteurs) en de politieke organen en diensten van het Europees Parlement gedurende de gehele wetgevingsprocedure van specifieke expertise met betrekking tot de indieningen van de nationale parlementen in het kader van de Protocolen nrs. 1 en 2. Het directoraat onderhoudt in dit kader de databank CONNECT, die alle documenten bevat die sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in het kader van de Protocolen nrs. 1 en 2 van de nationale parlementen zijn ontvangen. Gemotiveerde adviezen die verband houden met het systeem voor vroegtijdige waarschuwing zijn in alle talen van de EU beschikbaar.

Sinds 2017 is het mogelijk de databank CONNECT te raadplegen op de website van het directoraat³⁰. Alle informatie in CONNECT, met inbegrip van gemotiveerde adviezen en bijdragen

CONNECT

van de nationale parlementen, is rechtstreeks beschikbaar in eCommittee, de gemeenschappelijke werkruimte van DG IPOL en DG EXPO, onder de procedure waarmee de informatie verband houdt. Dit geldt niet alleen voor gemotiveerde adviezen, maar ook voor alle van de nationale parlementen in de EU ontvangen bijdragen.

Dankzij CONNECT hebben rapporteurs, leden, assistenten en personeel van de commissiesecretariaten, evenals externe belanghebbenden een actueel en volledig overzicht van alle opmerkingen van de nationale parlementen op om het even welk moment van de wetgevingsprocedure. In 2020 zijn in totaal 232 inzendingen ontvangen: 115 (49,5 %) werden ingediend in het kader van de subsidiariteitscontroles van Protocol nr. 2 en 117 (50,5 %) werden ingediend in het kader van de informele politieke dialoog.

Eind 2020 waren bijna 6 000 indieningen (gemotiveerde adviezen en bijdragen) van de nationale parlementen in de EU te vinden in de databank CONNECT. Circa 60 % daarvan werd ingediend in het kader van de subsidiariteitscontroles van Protocol nr. 2 en 40 % werd ingediend in het kader van de informele politieke dialoog.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020:

- Er zijn enkele kleine updates doorgevoerd, wat heeft geresulteerd in een nieuwere versie van de databank CONNECT.

30 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/welcome>

7.3 Register van corresponderende commissies (CorCom)

Het register van corresponderende commissies (CorCom) is een informatiebron over de commissies van de nationale parlementen die overeenkomen met de commissies van het Europees Parlement. Het bevat tevens informatie over de verschillende commissiesecretariaten van de nationale parlementen in de EU en het Europees Parlement. De informatie in het register met betrekking tot de nationale parlementen wordt verstrekt door de permanente vertegenwoordigers van de nationale parlementen van de EU in Brussel.

Nadat in mei 2009 een resolutie³¹ werd aangenomen over de ontwikkeling van de betrekkingen tussen de nationale parlementen van de EU en het Europees Parlement (rapporteur Elmar Brok), is het

CORCOM

Reglement van het Europees Parlement dienovereenkomstig herzien. Het Reglement bepaalt nu: "Een commissie kan rechtstreeks op commissieniveau in dialoog gaan met de nationale parlementen binnen de grenzen van de daarvoor uitgetrokken begrotingskredieten. Dit kan passende vormen van pre- en postwetgevings samenwerking omvatten" (artikel 150, lid 3).

De CorCom-applicatie wordt continu verbeterd om tegemoet te komen aan de veranderende behoeften van de gebruikers. Inmiddels is het een internetapplicatie³² die veel gebruiksvriendelijker is en uitgerust is met een reeks nieuwe toepassingen. Het gemiddelde aantal bekeken pagina's per maand is 392. Tevens is het bijwerken van de databank van start gegaan nadat in 2020 nieuwe parlementaire commissies in het Europees Parlement zijn opgericht.

31 [Resolutie van het Europees Parlement van 7 mei 2009 over de ontwikkeling van de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen in het kader van het Verdrag van Lissabon.](#)

32 CorCom is uitsluitend voor intern gebruik. Het register is beschikbaar op het intranet van het Europees Parlement.

7.4 Publicaties van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen

Het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen geeft diverse publicaties uit.

De "Weekly Agenda" geeft informatie over de activiteiten waarbij nationale parlementen betrokken zijn, teneinde de transparantie en zichtbaarheid te vergroten van de verscheidene interparlementaire activiteiten die worden georganiseerd.

De maandelijkse "State of Play Note" geeft informatie over de gemotiveerde adviezen en bijdragen die de nationale parlementen in het kader van Protocol nr. 2 hebben ingediend.

"Spotlight on Parliaments in Europe" geeft een samenvatting van informatie over bepaalde thema's die parlementen binnen het ECPOD-netwerk hebben aangekaart.

In 2020 heeft het directoraat publicaties voorbereid over de volgende onderwerpen:

- Vermiste vluchtelingen- en migrantenkinderen in Europa;
- COVID-19-gerelateerde informatie over aanpassing van de parlementaire werkzaamheden; het perspectief van vergaderingen en stemmingen op afstand; preventieve en hygiënemaatregelen in parlementen; noodwetten en wettelijke maatregelen; inperkingen van het recht om te demonstreren; de situatie met betrekking tot maatregelen in parlementen;
- parlementair toezicht op de Europese Raad.

De *Weekly Agenda* wordt op vrijdagden naar alle leden en diensten van het Europees Parlement gestuurd. In 2020 zijn er 34 *Weekly Agendas* verstuurd. In deze publicatie worden de interparlementaire evenementen van de komende twee weken aangekondigd, zoals interparlementaire conferenties, ICM's en bilaterale bezoeken. Er wordt informatie verstrekt over de datum, de locatie en de betrokken EP-leden en -diensten.

Bovendien publiceert het directoraat maandelijks een *State of Play Note* over de gemotiveerde adviezen en bijdragen van de nationale parlementen (zie hoofdstuk 5.1.3).³³

Alle publicaties³⁴ zijn beschikbaar op de website van het directoraat, waar informatie staat over komende activiteiten en publicaties van het directoraat³⁵.

In 2020 is het directoraat begonnen haar publicaties en communicatiemiddelen een nieuwe visuele identiteit te geven.

33 <https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/state-of-play-note>

34 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/publications>

35 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/news>

8. HET DIRECTORAAT BETREKKINGEN MET DE NATIONALE PARLEMENTEN

2020 was een jaar van grote uitdagingen. Bijna iedereen heeft zich in zijn werkomgeving moeten aanpassen aan de nieuwe werkelijkheid. Dit was natuurlijk niet anders voor het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen. Het directoraat heeft zijn werk snel aangepast aan de bijzondere omstandigheden om de leden van het Europees Parlement en diverse partners daarvan kwalitatief hoogstaande ondersteuning te bieden. Het heeft waar nodig aanpassingen doorgevoerd om de institutionele samenwerking en de wetgevingsdialoog met de nationale parlementen van de EU te blijven ontwikkelen en om talloze interparlementaire evenementen te blijven ondersteunen.

Het directoraat biedt ondersteuning voor interparlementaire activiteiten, draagt bij aan de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen inzake interparlementaire samenwerking en fungeert als kenniscentrum voor informatie over de nationale parlementen in de EU. Het vertegenwoordigt het Europees Parlement in de administratieve netwerken voor interparlementaire samenwerking. Het beheert de betrekkingen met de ambtenaren die de nationale parlementen in de EU vertegenwoordigen in Brussel en onderhoudt een nauwe band met hun administratieve diensten.

Het directoraat is de secretaris-generaal, de adjunct-secretaris-generaal en alle diensten van de directoraten-generaal van het Europees Parlement waarmee het samenwerkt dankbaar voor de voortdurende steun. Dit jaar heeft het vooral een beroep gedaan op de IT- en conferentiediensten en zij zijn het directoraat zeer behulpzaam geweest.

Directeur: **Katrin Ruhmann**

Het directoraat bestaat uit twee afdelingen:

- Afdeling Institutionele Samenwerking

De afdeling Institutionele Samenwerking is bevoegd voor multilaterale gereguleerde samenwerking, d.w.z. de EUSC, de vergaderingen van de secretarissen-generaal van de parlementen van de EU en COSAC. De afdeling houdt zich ook bezig met bestaande netwerken, met name IPEX en ECPOD, de samenwerking met het DG EXPO en de coördinatie van de steunprogramma's voor het parlement van het voorzitterschap en de studiebezoeken inzake capaciteitsopbouw.

Afdelingshoofd: **Pekka Nurminen**

- Afdeling Wetgevingsdialoog

De afdeling Wetgevingsdialoog is met name bevoegd voor de politieke en wetgevingsdialoog met de nationale parlementen. De afdeling plant, coördineert en organiseert interparlementaire vergaderingen op commissieniveau, met inbegrip van ICM's, de Europese Parlementaire Week en de GPC voor Europol. Ze monitort ook de subsidiariteitscontrole en zorgt samen met rapporteurs en commissies voor de follow-up van de tenuitvoerlegging van Protocol nr. 2 betreffende de

toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Bovendien organiseert de afdeling thematische seminars waarbij de diensten van het Europees Parlement en de nationale parlementen worden samengebracht en is ze verantwoordelijk voor de databanken CONNECT en CorCom.

Afdelingshoofd: **Jesús Gómez**

Dit verslag en nadere informatie in verband met de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen in de EU, vindt u terug op de website van het Europees Parlement:

<https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports>

BIJLAGEN

BIJLAGE I – COSAC-vergaderingen – Onderwerpen en hoofdsprekers 2020

COSAC-evenement	Lieu, date	Thèmes	Orateurs/participants principaux du Parlement européen
Vergadering van de voorzitters	Zagreb, 19-20 januari 2020	I Prioriteiten van het Kroatische voorzitterschap van de Raad van de EU II De Europese Unie, nationale parlementen en COSAC tijdens de nieuwe institutionele zittingsperiode	Mairead McGuinness, eerste ondervoorzitter van het Europees Parlement
Trojka van voorzitters van de COSAC	Videoconferentie, 20 mei 2020	Vorbereiding van de buitengewone vergadering van de voorzitters van de COSAC op 16 juni 2020	
Buitengewone vergadering van de voorzitters van de COSAC (ter vervanging van de geannuleerde 63e plenaire COSAC-vergadering)	Videoconferentie, 16 juni 2020	I Een gemeenschappelijke Europese respons op de uitbraak van het coronavirus en de gevolgen daarvan voor het meerjarig financieel kader 2021-2027 II Conferentie over de toekomst van Europa	Jan Olbrycht, EP-lid, corapporteur MFK Mairead McGuinness, eerste ondervoorzitter van het Europees Parlement
Informeel gedachteswisseling met Michel BARNIER, hoofdonderhandelaar van de EU	Videoconferentie, 26 juni 2020	De stand van de onderhandelingen over de handels- en samenwerkingsovereenkomst EU-VK	
Trojka van voorzitters van de COSAC	Videoconferentie, 13 juli 2020	Vorbereiding van de vergadering van voorzitters van de COSAC op 14 september 2020	
Vergadering van de voorzitters	Videoconferentie, 14 september 2020	I Verslag van de Duitse federale regering over de prioriteiten van het Duitse voorzitterschap II Het aanpakken van de gevolgen van de COVID-19-pandemie en de daaruit getrokken lering	

Informele gedachtewisseling met Michel BARNIER, hoofdonderhandelaar van de EU	Videoconferentie, 17 september 2020	De stand van de onderhandelingen over de handels- en samenwerkingsovereenkomst EU-VK	
Informele gedachtewisseling met Věra JOUROVÁ, vicevoorzitter van de Commissie, en Didier REYNDEERS, commissaris	Videoconferentie, 29 oktober 2020	Het eerste jaarverslag van de Commissie over de rechtsstaat	
Informele gedachtewisseling met Margrethe VESTAGER, uitvoerend vicevoorzitter van de Commissie	Videoconferentie, 23 november 2020	Evaluatie van het mededingingsbeleid, de industriële strategie en digitale transformatie	
Trojka van voorzitters van de COSAC	Videoconferentie, 27 november 2020	Vorbereiding van de virtuele COSAC-vergadering van 30 november en 1 december 2020	
Virtuele COSAC-vergadering (ter vervanging van de 64e plenaire COSAC-vergadering)	Videoconferentie, 30 november en 1 december 2020	<p>I Nieuwe start voor de trans-Atlantische betrekkingen?</p> <p>II De uit de coronacrisis getrokken lessen – samenwerking in de EU in het geval van een pandemie en in de gezondheidszorg</p> <p>III Evaluatie van het Duitse EU-voorzitterschap</p> <p>IV De toekomst van de Europese Unie</p> <p>V De rol van Europa in de wereld – een verantwoordelijk partnerschap met Afrika</p>	

Zie de IPEX-website voor meer gedetailleerde informatie betreffende de agenda's van de COSAC-vergaderingen, zoals gepubliceerd door de voorzitterschappen: www.ipex.eu

BIJLAGE II – Interparlementaire commissievergaderingen en interparlementaire conferenties die in 2020 door het Europees Parlement in Brussel werden georganiseerd

				Aantal deelnemers:			
Datum	EP-commissie	Evenement		Nationale parlementen			EP
		Soort vergadering	Titel vergadering	Leden	Parlementen	Kamers	Leden
18-19 februari 2020	ECON EMPL BUDG	Europese Parlementaire Week: • Conferentie over het Europees Semester	Interparlementaire conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie	111	28	34	Dag 1 plenaire vergadering: 17 Dag 2 plenaire vergadering: 12 ICM ECON: 12 ICM BUDG: 7 ICM EMPL: 30
28-29 september 2020	LIBE	Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol	Zevende gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol	72	25	36	Fysieke aanwezigheid: 6 Verbinding op afstand: 9
27 oktober 2020	JURI	Interparlementaire commissievergadering	Beter wetgeven vanuit digitaal perspectief	38	26	27	Fysieke aanwezigheid: 3 Verbinding op afstand: 4
10 november 2020	LIBE	Interparlementaire commissievergadering	Het eerste jaarverslag over de rechtsstaat van de Commissie en de rol van nationale parlementen	51	23	31	Fysieke aanwezigheid: 2 Verbinding op afstand: 18
19 november 2020	LIBE DEVE	Interparlementaire conferentie op hoog niveau	Migratie en asiel in Europa	71	24	32	Fysieke aanwezigheid: 4 Verbinding op afstand: 40
1er december 2020	LIBE	Interparlementaire commissievergadering	Evaluatie van de werkzaamheden van Eurojust	46	26	32	Fysieke aanwezigheid: 3 Verbinding op afstand: 20
2 december 2020	AFET	Interparlementaire commissievergadering	Westelijke Balkan: 25 jaar na de akkoorden van Dayton Een eendrachtige EU-reactie ter ondersteuning van democratische veranderingen in Belarus	56	26	32	Fysieke aanwezigheid: 4 Verbinding op afstand: 45
Totaal aantal deelnemers				445			236

BIJLAGE III – Bezoeken van nationale EU-parlementen aan het Europees Parlement in 2020 (met inbegrip van door het directoraat verzorgde videoconferenties)

Datum(s)	Land – kamer	Bezoeker	Wie de bezoeker in het EP heeft ontmoet	Soort bezoek	Aantal deelnemende parlementsleden	Aantal deelnemende personeelsleden
08-09/01/2020	VERENIGD KONINKRIJK – House of Commons	Personeel	Nethsinga (EP-lid), personeel van het EP	Personeel	0	13
20/01/2020	NEDERLAND – Tweede Kamer	Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Jongorius (EP-lid), Lenaers (EP-lid), Van Sparrentak (EP-lid)	Parlementsleden	5	6
21/01/2020	FRANKRIJK – Assemblée Nationale	Crouzet (parlements lid)	Decerle (EP-lid)	Parlementsleden	1	2
22-23/01/2020	VERENIGD KONINKRIJK – House of Commons	Personeel	Personeel van het EP	Personeel	0	13
22/01/2020	FRANKRIJK – Assemblée Nationale	Gouttefarde (parlements lid) en de Ganay (parlements lid)	Nethsingha (EP-lid, voorzitter JURI)	Parlementsleden	2	
23/01/2020	FRANKRIJK – Assemblée Nationale	Bono-Vandorme (parlements lid) en Deprez-Audebert (parlements lid)	Verheyen (EP-lid), Zver (EP-lid)	Parlementsleden	2	
28/01/2020	FRANKRIJK – Assemblée Nationale	Janvier (parlements lid) en Pueyo (parlements lid)	Loiseau (EP-lid, voorzitter SEDE)	Parlementsleden	2	1
28-29/01/2020	VERENIGD KONINKRIJK – House of Commons	Personeel	Loiseau (EP-lid, voorzitter SEDE), Hannan (EP-lid), In 't Veld (EP-lid)	Personeel	0	10
29/01/2020	FRANKRIJK – Assemblée Nationale	Vichnievsky (parlements lid) en Gosselin (parlements lid)	Didier (EP-lid)	Parlementsleden	2	1
04/02/2020	DUITSLAND – Bundestag	Commissie Europese zaken	Wieland (ondervoorzitter, EP-lid), Simon (EP-lid), Bischoff (EP-lid), Freund (EP-lid), Beer (EP-lid), Scholz (EP-lid), Beck (EP-lid)	Parlementsleden	29	9

05-06/02/2020	NOORWEGEN – Storting	Bezoek van parlementsleden	Auken (EP-lid), Federley (EP-lid), Schaldemose (EP-lid), Kohut (EP-lid), Danielsson (EP-lid)	Parlementsleden	12	3
06/02/2020	FINLAND – Eduskunta	Commissie buitenlandse zaken	EP-leden (AFET)	Parlementsleden	8	1
11-13/02/2020	FINLAND – Eduskunta	Kärnä (parlements lid)	Kumpula-Natrin (EP lid), Pekkarinen (EP-lid)	Parlements lid	1	1
17/02/2020	NEDERLAND – Tweede Kamer	Vaste commissie voor Justitie en Veiligheid	Azmani (EP-lid), In 't Veld (EP-lid), Lenaers (EP-lid), Sippel (EP-lid)	Parlementsleden	4	4
17/02/2020	ROEMENIË – Camera Deputaților	Voorzitter	Voorzitter Sassoli	Voorzitter	1	4
20/02/2020	FRANKRIJK – Assemblée Nationale	Degois (parlements lid)	Canfin (EP-lid, voorzitter ENVI)	Parlementsleden	1	2
02-03/03/2020	FINLAND – Eduskunta	Studiebezoek van parlementsleden	Katainen (EP-lid), Heinäluoma (EP-lid), Hakkarainen (EP-lid), Torvalds (EP-lid), Hautala (EP-lid) en personeel van het EP	Parlementsleden	10	7
20/11/2020	GRIEKENLAND – Grieks parlement	Voorzitter van de Commissie nationale defensie en buitenlandse zaken (videoconferentie)	Loiseau (EP-lid, voorzitter SEDE)	Parlements lid	1	
01/12/2020	GRIEKENLAND – Grieks parlement	Voorzitter van de Commissie nationale defensie en buitenlandse zaken (videoconferentie)	McAllister (EP-lid, voorzitter AFET)	Parlements lid	1	
15/12/2020	PORTUGAL – Assembleia da República	Voorzitter van de Commissie Europese zaken (videoconferentie)	Metsola (ondervoorzitter, EP-lid)	Parlements lid	1	
16/12/2020	LITOUWEN – Seimas	Voorzitter van de Commissie Europese zaken (videoconferentie)	McAllister (EP-lid, voorzitter AFET)	Parlements leden	1	
23/12/2020	POLEN – Senat	Voorzitter van de Commissie Europese zaken (videoconferentie)	Metsola (ondervoorzitter, EP-lid)	Parlements lid	1	

BIJLAGE IV – Gegevens inzake het systeem voor vroegtijdige waarschuwing

De Commissie juridische zaken, die verantwoordelijk is voor kwesties in verband met de naleving van het subsidiariteitsbeginsel in het Europees Parlement, heeft de volgende definities opgesteld voor indieningen van de nationale parlementen:

- **gemotiveerd advies:** opmerkingen waarin wordt gewezen op de niet-overeenstemming van een ontwerp van een wetgevingshandeling met het subsidiariteitsbeginsel, en die binnen de in artikel 6 van Protocol nr. 2 bij de Verdragen bedoelde termijn van acht weken zijn toegezonden aan het Europees Parlement;
- **bijdragen:** alle andere opmerkingen die niet aan de hierboven vermelde kenmerken van een gemotiveerd advies voldoen.

In 2020 ontvangen indieningen van de nationale parlementen			
		Gemotiveerde adviezen	Bijdragen
Lidstaat	Parlement/kamer	2020	2020
Oostenrijk	Nationalrat	0	0
Oostenrijk	Bundesrat	1	1
België	Kamer van Volksvertegenwoordigers	0	0
België	Senaat	0	0
Bulgarije	Narodno Sabranie	0	0
Kroatië	Hrvatski Sabor	0	0
Cyprus	Vouli ton Antiprosópon	0	0
Tsjechië	Poslanecká sněmovna	1	3
Tsjechië	Senát	0	7
Denemarken	Folketinget	1	0
Estland	Riigikogu	0	0
Finland	Eduskunta	0	0
Frankrijk	Assemblée Nationale	0	8
Frankrijk	Sénat	1	1
Duitsland	Bundestag	0	0
Duitsland	Bundesrat	0	5
Griekenland	Vouli ton Ellinon	0	4
Hongarije	Országgyűlés	5	0
Ierland	Houses of Oireachtas	0	0
Italië	Camera dei deputati	0	8
Italië	Senato	0	5
Litouwen	Seimas	0	0
Luxemburg	Chambre des Députés	0	0
Letland	Saeima	0	0
Malta	Kamra tar-Rappreżentanti	1	0
Nederland	Tweede Kamer	0	0
Nederland	Eerste Kamer	1	1
Polen	Sejm	0	0
Polen	Senat	0	1

Portugal	Assembleia da República	0	26
Roemenië	Camera Deputaților	0	0
Roemenië	Senat	0	8
Spanje	Congreso / Senado	0	32
Zweden	Riksdagen	2	0
Slovenië	Državni Zbor	0	0
Slovenië	Državni Svet	0	0
Slowakije	Národná rada	0	1
Verenigd Koninkrijk	House of Commons	0	0
Verenigd Koninkrijk	House of Lords	0	0
TOTAAL		13	111

BIJLAGE V – Bijdragen uit hoofde van Protocol nr. 1 – Informele politieke dialoog

In deze tabel zijn de documenten van de nationale parlementen in de EU vermeld die zijn ingezonden naar aanleiding van ontwerpen van wetgevingshandelingen die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen, evenals naar aanleiding van een brede waaier aan niet-wetgevingsdocumenten, zoals groen-/witboeken of mededelingen van de Commissie die onder Protocol nr. 1 bij de Verdragen vallen.

Contributions communiquées par les parlements nationaux en 2020		
État membre	Parlement/Chambre	Contributions
Tsjechië	CZ – Sénát	26
Roemenië	RO – Sénat	24
Roemenië	RO – Camera Deputaţilor	23
Tsjechië	CZ – Poslanecká sněmovna	19
Frankrijk	FR – Sénat	17
Duitsland	DE – Bundesrat	17
Italië	IT – Camera dei Deputati	15
Portugal	PT – Assembleia da República	12
Nederland	NL – Eerste Kamer	7
Frankrijk	FR – Assemblée Nationale	5
Duitsland	DE – Bundestag	3
Litouwen	LT – Seimas	3
Oostenrijk	AT – Nationalrat	2
België	BE – Sénat/Senaat	2
Polen	PL – Sejm	2
Kroatië	HR – Hrvatski Sabor	1
Denemarken	DK – Folketing	1
TOTAAL		179

BIJLAGE VI – Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)

A. Kwesties waarover politieke organen en administratieve diensten van het Europees Parlement in 2020 het ECPOD-netwerk om vergelijkende gegevens hebben verzocht:

- Tenuitvoerlegging van de Dublin III-verordening
- Grondwettelijke vereisten die in de lidstaten worden overwogen ter goedkeuring van wijzigingen van de Europese kieswet (artikel 224 VWEU)
- De betrokkenheid van parlementen van de lidstaten bij capaciteitsopbouwactiviteiten in de Westelijke Balkan, Moldavië, Georgië, Oekraïne en Tunesië
- Reiskosten van parlementsleden – persoonlijke taxikaart Spaans parlement
- Administratieve ondersteuning voor begrotingscommissies
- Belemmeringen voor het vrije verkeer van regenbooggezinnen
- Vragenlijst over de efficiëntie van het ECPOD-netwerk
- De mogelijkheid om verzoekschriften of verzoeken in gebarentalen in te dienen bij het Parlement
- Gehandicaptenbeleid in nationale parlementen
- Tenuitvoerlegging van de EU-voorschriften inzake de uitwisseling van fiscale informatie
- Mindfulness-initiatieven binnen nationale parlementen
- Financieel beheer van bezoekersgroepen van nationale parlementen

B. Het Europees Parlement heeft onderstaande verzoeken van andere bij het ECPOD aangesloten parlementen beantwoord:

- Elektronisch stemmen in de praktijk
- Bekleders van een politieke functie of openbaar ambt: deelname aan geheime of “discrete” organisaties
- Het recht op vaderschapsverlof van seksuele minderheden
- Verdeling van de spreektijd tijdens plenaire vergaderingen
- Evenementenbeheersysteem
- Het gebruik van YouTube in het Parlement
- Aftreding van parlementsleden
- Financiële autonomie van parlementen
- Naleving van begrotingsregels
- Eden en gebaren
- Getroffen voorzorgsmaatregelen in de gebouwen van het Parlement om de mogelijke verspreiding van COVID-19 tegen te gaan
- Interjecties in transcripties
- Transcriptie van de notulen van plenaire vergaderingen en parlementaire commissies
- Redactieproces voor openbaar beschikbare onderzoekspublicaties
- Vergaderingen op afstand en stemmen
- Gebruik van oplossingen voor de omzetting van spraak in tekst
- Aanvullende maatregelen in de gebouwen van het Parlement om de verspreiding van COVID-19 te voorkomen
- Aanpassing van de parlementaire werkzaamheden aan de COVID-19-uitbraak
- De aanwezigheid van de leden in het Parlement – regels, registratie en sancties inzake afwezigheid
- Het aanspreken van de voorzitter aan het begin van toespraken in het parlement
- COVID-19: ICT-ondersteuning voor parlementen

- Wijzigingen van het Reglement in verband met de COVID-19-uitbraak
- COVID-19 – preventieve bepalingen met betrekking tot het personeel en de werkzaamheden van het parlement
- Desinfectieprocedures voor rijdende voertuigen die goederen naar de douane vervoeren
- Parlementaire groeperingen, kiesdrempels en coalities in de aanloop naar de verkiezingen
- Wettelijke regelingen met betrekking tot de gezondheids crisis in Europa
- Steun voor cultuur en beperkingen op middelbare scholen vanwege de uitbraak van het coronavirus
- Ondersteunende diensten voor filmen en uitzenden
- Verlening van medische nooddiensten aan het Parlement
- Het testen van parlementsleden en het personeel van het parlement op COVID-19
- De organisatie van vertolking tijdens internationale/meertalige videoconferenties
- Parlementsbibliotheken – het gebruik van gedrukte stukken en digitale diensten
- Genderanalyse van de parlementaire begroting
- Online publicatie van de activa van parlementsleden
- Parlementaire werkzaamheden tijdens de COVID-19-periode
- Normen en methoden voor peiling van de publieke opinie tijdens verkiezingsperioden
- Regelgevingsvergoedingen wegens overmacht voor natuurlijke hulpbronnen
- Wijzigingen van de kieswetgeving als gevolg van de COVID-19-pandemie
- Wet op audiovisuele media
- COVID-19-voorzorgsmaatregelen en parlementaire vergaderingen
- Openbaarmaking van voedsel fraude en -vervalsing
- Gevolgen van de COVID-19-pandemie voor subnationale overheden (autonome regio's, gemeenten enz.)
- De digitalisering van parlementaire procedures en de daarvoor benodigde technische uitrusting
- Audiovisuele opnamen van ondervragingen
- De donatie van menselijke organen en weefsels en de transplantatie daarvan
- Belangenconflicten van vertegenwoordigers van lokale overheden
- Officiële verificatie van profielen van parlementsleden of politieke fracties op sociale media
- Sancties die parlementen ter beschikking staan om op te leggen aan parlementsleden
- Bevoegdheden van parlementaire onderzoekscommissies en diskrediet
- Overheidsbeleid sinds 2017 ten aanzien van vluchtelingen en intern ontheemden in hun regio van herkomst
- Wetgeving en praktijk omtrent vaccinatievrees
- Gezondheidstoerisme
- Archieven – opslag en levering
- Mondkapjes in het parlement – parlementsleden, personeelsmedewerkers en bezoekers
- Alcoholverkoop op internet
- Door parlementen opgerichte instellingen
- Regelingen voor burgerinitiatieven, met inbegrip van kwesties op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten
- De status van parlementsleden
- Introductie van nieuwe werknemers tot de bibliotheek- en onderzoeksdiensten van het parlement
- Plenaire vergaderingen en parlementaire werkzaamheden tijdens COVID-19
- Strafrechtelijke maatregelen – buitenlandse burgers, kinderen en ontoerekenbare personen

- Telewerk voor het personeel van het Parlement
- Onderzoeksbetrekkingen met niet-parlementaire onderzoeksorganen
- Regels voor kaalslag en houtkap
- Toegang tot de plenaire vergaderzaal
- Verlaten landbouwgrond
- De regulering van geluidsniveaus met betrekking tot religieuze gebouwen
- Wettelijke vereisten voor de uitvoering van wetgevingswerkzaamheden
- De situatie met betrekking tot COVID-19-maatregelen in parlementen
- Taak- en documentbeheersystemen voor de administratie van verzoeken aan de onderzoeksdienst
- Telefonie voor parlementsleden
- Gendereffectbeoordeling in parlementaire documentatie
- De reikwijdte van parlementaire onschendbaarheid – recente ontwikkelingen
- Procedure voor bewaking van het luchtruim tegen vliegtuigkapingen (“Renegadeprocedure”)
- Doelstellingen voor duurzame ontwikkeling en het Parlement
- IT-middelen voor parlementsleden
- Interne procedures in de parlementaire administratie met betrekking tot de verstrekking van persoonsgegevens van parlementsleden aan de media
- Personele middelen en diensten in parlementaire onderzoeksafdelingen
- De indiening van wetgevingsvoorstellen in het Parlement
- Onafhankelijke kandidaten en hun recht zich verkiesbaar te stellen in specifieke soorten verkiezingen
- Personele middelen en diensten in parlementaire onderzoeksafdelingen

C. Seminars en statutaire vergaderingen van het ECPOD in 2020

SEMINARS		
Webinar – “Parlementair privilege en de algemene verordening gegevensbescherming” (aandachtsgebied: parlementaire werkwijzen en procedures)	Wenen (online)	15 juni 2020
Webinar – “Parlementen en constitutionele wetgeving – parlementen en constitutionele hoven” (aandachtsgebied: parlementaire werkwijzen en procedures)	Wenen (online)	12-13 november 2020
Webinar – “Parlementair onderzoek in crisismodus: corona, herstel, verandering” (aandachtsgebied: bibliotheken, onderzoeksdiensten en archieven)	Brussel, Europees Parlement (online)	12-13 november 2020
STATUTAIRE VERGADERINGEN		
<i>Virtuele</i> vergadering van het Uitvoerend Comité	Straatsburg, PACE (online)	26 mei 2020
<i>Virtuele</i> vergadering van het Uitvoerend Comité	Straatsburg, PACE (online)	1 juli 2020
<i>Virtuele</i> vergadering van het Uitvoerend Comité	Helsinki, Eduskunta (online)	25 september 2020
<i>Virtuele</i> jaarlijkse conferentie van correspondenten	Skopje, Sobranie (online)	22 oktober 2020

Lijst van begrippen en afkortingen

AFCO: Commissie constitutionele zaken, Europees Parlement.

AFET: Commissie buitenlandse zaken, Europees Parlement.

BUDG: Begrotingscommissie, Europees Parlement.

CorCom: Het register van corresponderende commissies. Een informatiebron over de commissies van de nationale parlementen die overeenkomen met de commissies van het Europees Parlement. Bevat tevens informatie over de verschillende commissiesecretariaten van de nationale parlementen in de EU en het Europees Parlement.

COSAC: Conferentie van de parlementaire commissies voor Unieaangelegenheden. Op de Verdragen gebaseerde conferentie van EP-leden en de leden van de commissies voor Europese Unieaangelegenheden van nationale parlementen.

Halfjaarlijks COSAC-verslag: Een uitgebreid document op basis van een vragenlijst die verstuurd is aan alle nationale parlementen van de EU en aan het Europees Parlement over actuele EU-kwesties.

DEVE: Commissie ontwikkelingssamenwerking, Europees Parlement.

DG EXPO: Directoraat-generaal Extern Beleid van de Unie, Secretariaat-generaal Europees Parlement.

EBCG: Europese grens- en kustwacht.

ECON: Commissie economische en monetaire zaken, Europees Parlement.

ECPOD: Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie. Netwerk voor de uitwisseling van informatie tussen de administratieve diensten van parlementen in Europa, op basis van verzoeken om vergelijkende gegevens.

EMPL: Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, Europees Parlement.

EP: Europees Parlement.

EP-leden: Leden van het Europees Parlement.

EPW: Europese Parlementaire Week. Tijdens de Interparlementaire conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (IPC SECG) en de Conferentie over het Europees Semester komen parlementsleden uit de hele Europese Unie bijeen om economische, sociale en begrotingszaken te bespreken.

Eurojust: Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken

Europol: Agentschap van de Europese Unie voor rechtshandhaving.

EUSC: European Union Speakers' Conference (Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de Europese Unie). Jaarlijkse vergadering van de voorzitters van de parlementen van de EU-lidstaten, georganiseerd door het parlement van het land dat het voorgaande najaar het voorzitterschap van de Raad van de EU bekleedde.

EWS: Early Warning System (systeem voor vroegtijdige waarschuwing). Een evaluatiemechanisme overeenkomstig Protocol nr. 2 bij de Verdragen betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. In het kader van dit systeem kunnen de nationale parlementen de voorzitters van de instellingen een gemotiveerd advies sturen.

GPC: Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol. Interparlementaire controlegroep die waarborgt dat Europol verantwoording aflegt en volledig transparant is. De GPC vergadert twee keer per jaar: een keer bij het parlement van het land dat het voorzitterschap van de Raad van de EU bekleedt, en een keer bij het Europees Parlement.

ICM: Interparlementaire commissievergadering. Deze vergaderingen worden gezamenlijk georganiseerd door de commissiesecretariaten en de afdeling Wetgevingsdialoog van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen van het Europees Parlement. ICM's dienen als een forum voor dialoog tussen leden van nationale parlementen en EP-leden.

IPC GBVB/GVDB: Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid. Interparlementair forum voor het bespreken van het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU. De conferentie vindt twee keer per jaar plaats en wordt, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement, georganiseerd door het parlement van de EU-lidstaat die het voorzitterschap van de Raad van de EU bekleedt.

IPD: Informele politieke dialoog. De bijdragen van de nationale parlementen van de EU in het kader van Protocol nr. 1 bij de Verdragen met opmerkingen over wetgevingsdossiers die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen, alsook over niet-wetgevingsdocumenten, zoals witboeken of mededelingen van de Europese Commissie.

IPEX: Interparlementaire uitwisseling van EU-informatie. Platform voor de wederzijdse uitwisseling van EU-gerelateerde documenten en informatie tussen nationale parlementen en het Europees Parlement.

JURI: Commissie juridische zaken, Europees Parlement.

LIBE: Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, Europees Parlement.

MFK: Meerjarig financieel kader. Het zevenjarig kader voor de regulering van de jaarlijkse begroting van de Europese Unie.

Parlementsleden: Afgevaardigden van (nationale) parlementen.

PESCO: Permanente gestructureerde samenwerking op het gebied van veiligheids- en defensiebeleid, vastgesteld bij een besluit van de Raad van 11 december 2017 met 25 lidstaten. Deze samenwerking biedt een rechtskader voor de gezamenlijke planning en ontwikkeling van gemeenschappelijke vermogensprojecten, alsook voor de investering daarin en voor de verhoging van de operationele paraatheid en de bijdrage van strijdkrachten.

Spotlight: Publicaties over samenvattingen van parlementaire procedures of werkwijzen, op basis van antwoorden op aan het ECPOD-netwerk verzonden verzoeken.

SPV: Steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap. Programma op maat voor de organisatie van de parlementaire dimensie van het volgende voorzitterschap van een EU-lidstaat en voor de uitwisseling van optimale werkwijzen met het parlement van de desbetreffende lidstaat.

VEU: Verdrag betreffende de Europese Unie.

VWEU: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

NATIONALE PARLEMENTEN VAN DE EU-LIDSTATEN

December 2020

rechtstreeks verkozen

niet rechtstreeks verkozen /
aangewezen / overige

 Belgique/België/ Belgien BELGIË Kamer van volksvertegenwoordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordnetenversammlung 150 Senaat/ Sénat/ Senat 60 	 България BULGARIJE Народно събрание (Narodno sabranie) 240 	 Česká republika TŠJECHIË Poslanecká sněmovna 200 Senát 81 	 Danmark DENEMARKEN Folketinget 179
 Deutschland DUITSLAND Deutscher Bundestag 709 Bundesrat 69 	 Eesti ESTLAND Riigikogu 101 	 Éire/Ireland IERLAND Dáil Éireann 160 Seanad Éireann 60 	 Ελλάδα GRIEKENLAND Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300
 España SPANJE Congreso de los Diputados 350 Senado 208 57 	 France FRANKRIJK Assemblée nationale 577 Sénat 348 	 Hrvatska KROATIË Hrvatski sabor 151 	 Italia ITALIË Camera dei Deputati 629 Senato della Repubblica 315 6
 Κύπρος CYPRUS Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56 	 Latvija LETLAND Saeima 100 	 Lietuva LITOUWEN Seimas 141 	 Luxembourg LUXEMBURG Chambre des Députés 60
 Magyarország HONGARIJE Országgyűlés 199 	 Malta MALTA Il-Kamra Tad-Deputati 67 	 Nederland NEDERLAND Tweede Kamer 150 Eerste Kamer 75 	 Österreich OOSTENRIJK Nationalrat 183 Bundesrat 61
 Polska POLEN Sejm 460 Senat 100 	 Portugal PORTUGAL Assembleia da República 230 	 România ROEMENIË Camera Deputatilor 330 Senat 136 	 Slovenija SLOVENIË Državni zbor 90 Državni svet 40
 Slovensko SLOWAKIJE Národná Rada 150 	 Suomi/ Finland FINLAND Eduskunta 200 	 Sverige ZWEDEN Riksdagen 349 	

RELNATPARL@EP.EUROPA.EU
WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL/EN/HOME.HTML

